Ekumenia: 20 vuotta yhteisestä julistuksesta – entä nyt? s. 8

Kukkien avulla anti-semitismiä vastaan s. 10

Dorothy Dayn vaellus s. 13

Paavi Franciscuksen apostolinen kirje seimen merkityksestä ja arvosta s. 6

FIDES

KATOLINEN HIIPPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No. 10 • 20.12.2019

Uutisia • Oremus • Artikkeleita • Nuorille • På svenska • Ohjelmat

TOIMITUKSELTA

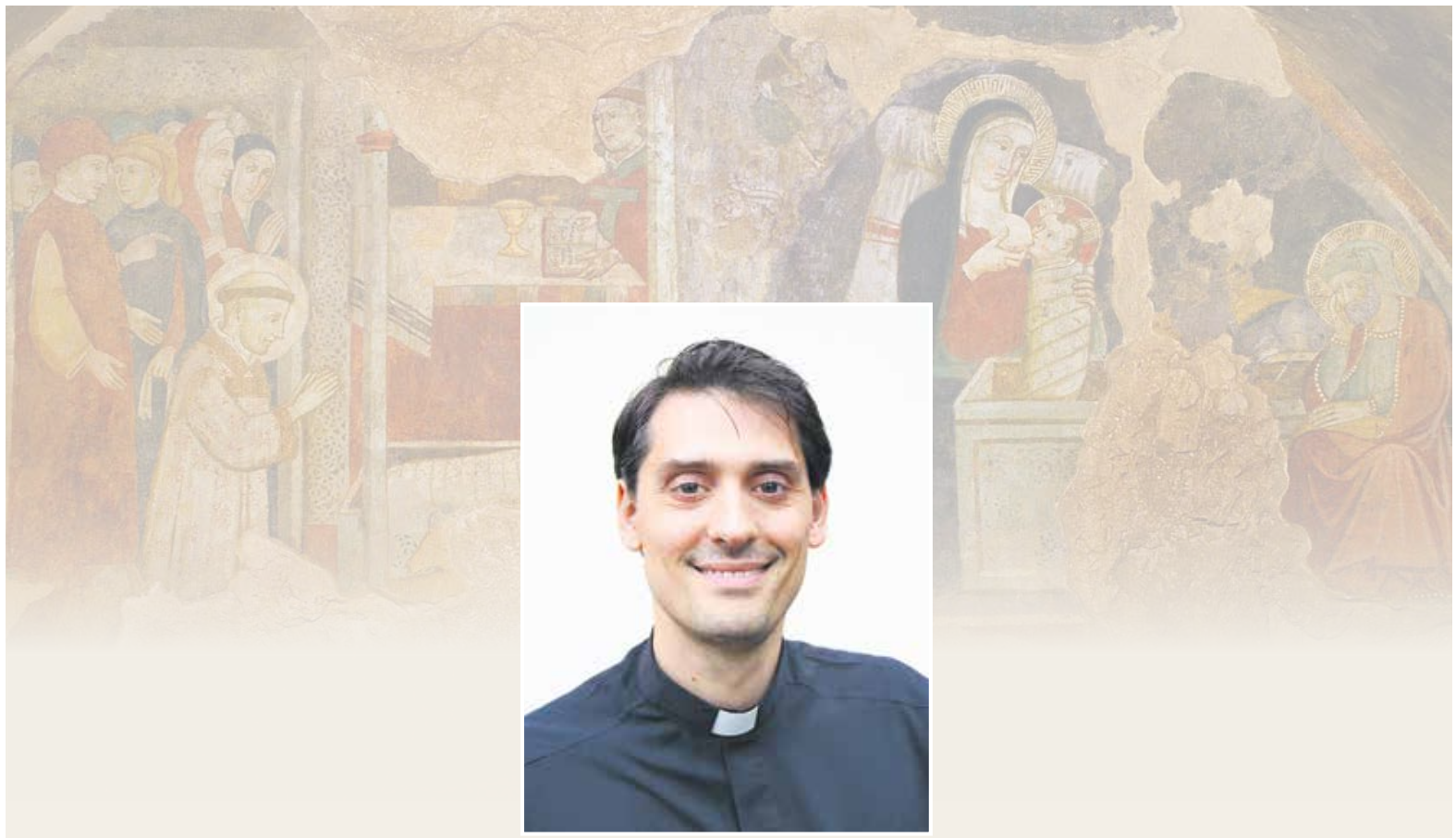

Rakkaat hiippakuntalaiset!

Vuoden 2019 joulu on lähellä. Olemme erikoisessa tilanteessa, koska olemme ilman piispaa emmekä tiedä, kauanko tämä tilanne jatkuu. Kuitenkin Kristuksen syntymäjuhla lohduttaa ja rohkaisee meitä kaikkia. Hän on ainoa Hyvä Paimen, "joka antaa elämänsä alttiiksi lampaittensa puolesta".

Tänäkin vuonna kaikuvat jouluyönä enkelin sanat "Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle. Tänään on teille syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus Herra". Ja tulevanakin vuonna Kristus tarjoaa meille kaikille pelastuksen ilmaiseksi. Hän voittaa sen meille nöyrtymällä. Hänen rakkautensa loistaa hänen armossaan meitä kohtaan.

Toivotan kaikille hyvää joulua ja armorikasta uutta vuotta!

isä Marco Pasinato

Hiippakunnan asiainhoitaja

Kära stiftsbor!

Strax är det jul i Herrens år 2019. Vi befinner oss i en speciell situation, eftersom vi är utan biskop och vi inte vet hur länge den situationen kommer att vara. Men Kristi födelses fest är en tröst och uppmuntran för oss alla. Han är den ende Gode Herden som "ger sitt liv för fåren".

Även i år ljuder ängelns ord i julnatten: "Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. I dag har en frälsare fötts åt er. Han är Messias, Herren." Och även under det kommande året erbjuder Kristus oss alla frälsning alldeles gratis. Han vinner frälsningen för oss genom att ödmjuka sig. Hans kärlek lyser i hans nåd för oss.

Jag önskar er alla en god jul och ett nåderikt nytt år!

fader Marco Pasinato

Stiftsadministrator

Dear members of this Diocese!

Christmas 2019 is nearly here and we find ourselves in a special situation, with no bishop and not knowing how long this state of affairs will continue. However, we can all find solace and encougragement in celebrating the Birth of Christ, the Nativity of the Lord. He is the only Good Shepherd, "who lays down his life for his sheep."

Again this year the words of the angel will be heard on Christmas night: "Look, I bring you news of great joy, a joy to be shared by the whole people. Today a Saviour has been born to you; he is Christ the Lord." And in the year to come, Christ offers us all salvation for free. He wins our salvation by humbling Himself. His love shines in His mercy towards us.

I wish you all a blessed Christmas and a new year of abundant grace!

Father Marco Pasinato

Diocesan administrator

FIDES

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2019
82. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Päätoimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaportti

2020	dl	ilm.	vko
1	13.1.	24.1.	4
2 *painettu*	17.2.	28.2.	9
3	23.3.	3.4.	14
4	27.4.	8.5.	19
5 *painettu*	1.6.	12.6.	24
6	27.7.	7.8.	32
7 *painettu*	24.8.	4.9.	36
8	28.9.	9.10.	41
9	2.11.	13.11.	46
10 *painettu*	7.12.	18.12.	51

Painettu paperilehti 4 kertaa vuonna 2020, muut digiversiona verkossa osoitteessa **fides.katolinen.fi**

Toimitus ja tilaukset
Katolinen tiedotuskeskus
Pyhän Henrikin aukio 1 B
00140 Helsinki

Redaktion och prenumeration
Katolsk informationstjänst
Sankt Henriksplatsen 1 B
00140 Helsingfors

Puhelin/Telefon 09-6129470

Katolisella tiedotuskeskuksella ei enää ole fax-numeroa. Katolsk informationstjänst har inget fax-nummer längre. The Catholic Information Centre has no fax number any more.

Vapaaehtoinen lehtimaksu:
(IBAN) FI34 1555 3000 1166 17,
(BIC) NDEAFIHH, viite: 50050
(huom. nämä tiedot ovat muuttuneet vuoden 2019 alussa). Tilausmaksut laskutetaan tilauksen tehneiltä sähköpostilla tai paperisella laskulla.

Ilmestyy 10 kertaa vuonna 2020, joista 4 lehteä paperisena. Postituksen hinta 20 €, ulkomaille 25 €. | Utkommer med 10 nummer årligen, 4 tryckta, 6 online. Prenumeration 20 €, till utlandet 25 €.

Paino / tryck:
I-print Oy, Seinäjoki

Internet
katolinen.fi > fides
fides@katolinen.fi

Osoitteenmuutokset / Addressförändringar
info@katolinen.fi tai
katolinen.fi/osoitteet

YMPÄRISTÖMERKKI MILJÖMÄRKT
4041 0895
Painotuote

Sisällys

2 Pääkirjoitus

3 Uutisia ja ajankohtaista

4 Ajankohtaista

5 Sunnuntait ja juhlapyhät

Rukouksen apostolaatti

6 Paavi Franciscuksen apostolinen kirje seimen merkityksestä ja arvosta

8 Ekumenia: 20 vuotta yhteisestä julistuksesta – entä nyt?

10 Kukkien avulla antisemitismiä vastaan

11 Piispa Hemmingin kanonisaation terminologiasta ja lähteistä

12 Rukouksen apostolaatti 2020

13 Dorothy Dayn vaellus

14 Bartolomé de las Casas – Indianernas beskyddare

15 Trolldom och magi i vår tid

Reträtt på tyska i St Henrik

16 Caritas-kuulumisia & Kirjoja

17 Ilmoitukset

18 Seurakunnat ja ohjelmat

20 Joulutervehdykset

Kannen kuva: Andrea Mantegna, "L'Adorazione dei pastori", n. 1450

Uutisia ja ajankohtaista

Trondheimin piispanvihkimys siirtyy

Apostolinen nuntius Pohjoismaissa, arkkipiispa James Patrick Green, on ilmoittanut, että paavi Franciscuksen Trondheimin piispaprelaatiksi nimittämä isä Erik Varden OCSO on jäänyt sairauslomalle. Tästä syystä hänen vihkimyksensä, joka oli tarkoitus viettää 4.1.2020, siirtyy määräämättömään myöhempään ajankohtaan.

Nuntiuksen mukaan paavi on päättänyt suoda isä Vardenille useiden kuukausien mittaisen lepoajan ja toivoo, että isä Varden toipuu.

NBK/KATT

Joulu televisiossa

Jouluyön messu

Ohjelma on katsottavissa vain suorana 24.12. klo 22.30 kanavalla YLE TV1.

Paavi Franciscus viettää perinteisen jouluyön messun Pietarinkirkosta Roomasta. Selostus: veli Gabriel Salmela OP. Tuotanto: Vatikaanin televisio.

Paavin joulutervehdys

Ohjelma on katsottavissa vain suorana 25.12. klo 13.00 kanavalla YLE TV1.

Paavi Franciscuksen perinteinen joulutervehdys ja "Urbi et Orbi" -siunaus Pietarinkirkon aukiolta Roomasta. Selostus: isä Oskari Juurikkala. Tuotanto: Italian televisio.

Ekumeeninen rukousviikko 2020

Kristittyjen ykseyden ekumeenista rukousviikkoa vietetään joka vuosi 18.-25. tammikuuta. Vuonna 2020 rukousviikon teema on "He kohtelivat meitä tavattoman ystävällisesti" (vrt. Ap.t. 28:2). Rukousviikon aineiston ovat tällä kertaa valmistaneet Maltan ja Gozon kristilliset kirkot. Rukousviikon aineisto löytyy Suomen Ekumeenisen Neuvoston kotisivulta www.ekumenia.fi. Rukousviikon tapahtumista voi kysyä lisätietoa omasta seurakunnasta.

Mm. 25.1. on ekumeenisen rukousviikon retki Pyhän Henrikin katedraaliin. Kirkon esittely klo 15, rukoushetki, nyyttikestit. Tilaisuus loppuu n. klo 17.

KATT/www.ekumenia.fi

Benedictus XVI:n yhteiskunnallisia puheita kirjana

Kirkko ja moniarvoinen maailma -kirja sisältää neljä puhetta, jotka paavi Benedictus XVI piti Saksan-vierailuillaan vuosina 2005, 2006 ja 2011. Regensburgin yliopistossa ja Saksan liittopäivillä pidetyt puheet lukeutuvat Benedictus XVI:n paavikauden merkittävimpiin. Keskeiset teemat ovat usko ja järki, totuus ja ahtaan tiedekäsityksen kritiikki sekä oikeuden ja oikeudenmukaisuuden toteuttaminen poliittisessa päätöksenteossa.

Mukana on myös kaksi lyhyempää puhetta muslimiseurakuntien edustajille Kölnissä ja Saksan evankelisen kirkon edustajille Erfurtin augustinolaisluostarissa. Kristinuskon ja islamin suhteen ja ekumeenisen vuoropuhelun ohella niiden aiheita ovat ihmisarvon puolustus ja kristillisen uskon todeksi eläminen yhä maallistuvammassa maailmassa.

KATT:in julkaisemaa kirjaa voi tilata osoitteesta **katolinenkirjakauppa.net.**

KATT

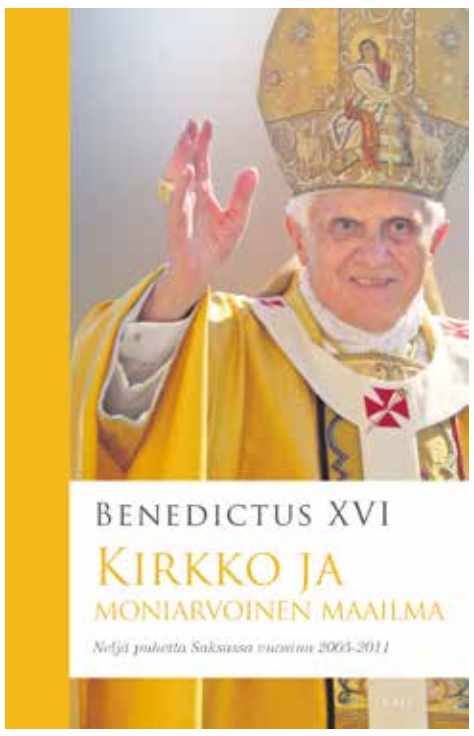

Ajankohtaista

Yleismaailmallisen kirkon tilastoja

Kirkon lähetystyöjärjestöjen tiedotusorganisaatio *Agenzia Fides* (fides.org) on jälleen lähetyssunnuntaina julkaissut kirkollisia tilastoja. Niistä nähdään muun muassa seuraavia tietoja vuodenvaihteesta 2017-2018.

Katolilaisia on maailmassa jo yli 1,3 miljardia. Kirkkoon kuuluu 17,73 % maailman väestöstä.

Maailman väkiluku on noin 7 408 374 000 ihmistä, ja se on kasvanut vuodessa noin 56 miljoonalla, eniten Afrikassa (33 milj.) ja Aasiassa (11 milj.). Samaan aikaan katolilaisten määrä on noin 1 313 278 000, jossa on kasvua noin 14 miljoonaa eli 1 prosentin verran. Myös Euroopassa katolilaisten määrä on kääntynyt jälleen kasvuun. Kasvumäärät ovat seuraavat: Amerikoissa +6,08 milj., Afrikassa +5,61 milj., Aasiassa +2,1 milj., Euroopassa +0,26 milj. ja Oseaniassa +0,19 milj. Katolilaisten osuus maailman väestöstä on kasvanut aavistuksen verran ja on nyt 17,73 %.

Yhtä pappia kohti on keskimäärin 3 168 katolilaista. Vertailun vuoksi tämä tarkoittaa, että Suomessa olisi vain 5-7 pappia – riippuen siitä, lasketaanko mukaan myös arvio ei-rekisteröityneiden katolilaisten määrästä.

Kirkollisia hallintoalueita on 3 017, lähetysasemia, joissa on pappi pysyvästi, on 2 659. Piispoja on yhteensä 5 389, 36 enemmän kuin edellisenä vuonna. Heistä 24 % on sääntökuntien jäseniä. Lähetyskongregaation alaisuuteen kuuluu lisäksi 1 115 hallintoaluetta.

Pappeja on 414 582 eli 382 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Suurinta väheneminen on Euroopassa, kasvu puolestaan Aasiassa ja Afrikassa. Hiippakuntapappeja tästä määrästä on 281 810, sääntökuntiin kuuluvia 132 772. Pysyviä diakoneja on 46 894. Määrä on vähän kasvanut.

Sääntökuntiin kuuluvia miehiä, jotka eivät ole saaneet vihkimyksen sakramenttia, on 51 535. Vähenemistä on tapahtunut 1 090. Sääntökuntiin kuuluvia naisia on 648 910, missä on vähenemistä noin 1,6 %.

Seminaristien lukumäärä on 115 328. Vaikka määrä on kasvanut Afrikassa ja Oseaniassa, se on vähentynyt muilla alueilla. Hiippakuntapapeiksi opiskelee heistä 70 706, ja sääntökuntia varten 44 622.

Katolisia oppilaitoksia on seuraavasti: esikouluja 71 305, joissa käy 7,3 miljoonaa lasta; alakouluja 101 527, joissa käy 34,6 miljoonaa oppilasta; yläkouluja 48 560, joissa käy 20,3 miljoonaa oppilasta; 2,3 miljoonaa toisen asteen oppilasta ja 2,9 miljoonaa yliopisto-opiskelijaa.

Katolisia sairaaloita on 5 269, ja muunlaisia hoitoyksiköitä on noin 17 000. Vanhainkoteja, saattokoteja ja hoitokoteja on 15 735, orpokoteja on 9 813.

KATT / fides.org

Martti Savijoki antoi ikuiset lupaukset

Saksan Freiburgissa pitkään jo opiskellut veli Martti Savijoki SCJ on nyt pysyvästi Jeesuksen pyhän sydämen pappien veljeskunnan jäsen. Hän antoi ikuiset lupaukset Freiburgin Herz-Jesu-Klosterin sunnuntain aamumessun yhteydessä 8.12.2019. Lupaukset otti vastaan pyhän sydämen pappien provinsiaali, isä Heinz Lau SCJ. Suomesta tilaisuutta olivat juhlistamassa pyhän sydämen pappien Suomen alueen esimies, isä Peter Gebara SCJ, sekä Martti Savijoen veli ja tämän vaimo.

Veli Martti on tapahtuneesta hyvin otettu: ”Messun musiikki oli sekoitus uutta ja vanhaa, eurooppalaista ja afrikkalaista. Urkurimme Lucia Steinert säesti osan lauluista ja kamerunilaisten kanssaveljieni muodostama musiikkiryhmä osan. Tapahtuma oli minulle todella vaikuttava kokemus. Sain sanoa julkisesti ’kyllä’ Jeesuksen läheiselle seuraamiselle koko elämäni ajaksi!”

Juhlamessun jälkeen oli luostarin kirjastossa iloinen kuohuviinivastaanotto, johon kaikki vieraat olivat tervetulleita, ja sen loputtua syötiin lounasta pienemmällä joukolla.

KATT

Avioliittokurssi Henrikissä

Avioliittokurssi on tarkoitettu kaikille pariskunnille, jotka suunnittelevat naimisiinmenoa ensi vuoden aikana.

Kurssi alkaa tiistaina 14.1.2020 klo 19.00 Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan seurakuntasalissa.

Muut kurssin päivämäärät ovat 28.1., 11.2., 25.2., 10.3., 24.3., 14.4., 28.4. Kurssille ei tarvitse ilmoittautua erikseen. Kurssi on avoin kaikille. Lisätietoja saa soittamalla isä Jean Claudelle, 046 9552353.

KATT

Sunnuntait ja juhlapyhät

22.12. ADVENTIN 4. SUNNUNTAI (IV)
1L Jes. 7:10-14
Ps. 24:1-2, 3-4ab, 5-6. – 7c+10b
2L Room. 1:1-7
Ev. Matt. 1:18-24

HERRAN SYNTYMÄ – JOULU, juhlapyhä, velvoittava

24.12. tiistai, illalla, jouluaaton iltamessu
1L Jes. 62:1-5
Ps. 89:4-5, 16-17, 27+29. – 2a
2L Ap.t. 13:16-17, 22-25
Ev. Matt. 1:1-25 tai Ev. Matt. 1:18-25

25.12. keskiviikko, jouluyön messu
1L Jes. 9:1-6
Ps. 96:1-2a, 2b-3, 11-12, 13. – Luuk. 2:11
2L Tit. 2:11-14
Ev. Luuk. 2:1-14

25.12. keskiviikko, jouluaamun messu
1L Jes. 62:11-12
Ps. 97:1+6, 11-12.
2L Tit. 3:4-7
Ev. Luuk. 2:15-20

25.12. keskiviikko, joulupäivän messu
1L Jes. 52:7-10
Ps. 98:1, 2-3ab, 3cd-4, 5-6. – 3cd
2L Hepr. 1:1-6
Ev. Joh. 1:1-18 tai Ev. Joh. 1:1-5, 9-14

29.12. (1. joulun jälkeinen sunnuntai) PYHÄ PERHE: JEESUS, MARIA JA JOOSEF, juhla (I)
1L Sir. 3:2-6, 12-14
Ps. 128:1-2, 3, 4-5. – vrt. 1
2L Kol. 3:12-21
Ev. Matt. 2:13-15, 19-23

1.1. keskiviikko, PYHÄN JUMALANSYNNYTTÄJÄN MARIAN JUHLAPÄIVÄ, juhlapyhä, velvoittava
1L 4. Moos. 6:22-27
Ps. 67:2-3, 5, 6+8. – 2a
2L Gal. 4:4-7
Ev. Luuk. 2:16-21

5.1. 2. joulun jälkeinen sunnuntai (II)
1L Sir. 24:1-2, 8-12
Ps. 147:12-13, 14-15, 19-20. – Joh. 1:14
2L Ef. 1:3-6, 15-18
Ev. Joh. 1:1-18 tai Ev. Joh. 1:1-5, 9-14

6.1. maanantai, HERRAN ILMESTYMINEN – LOPPIAINEN, juhlapyhä, velvoittava
1L Jes. 60:1-6
Ps. 72:1-2, 7-8, 10-11, 12-13. – vrt. 11
2L Ef. 3:2-3a, 5-6
Ev. Matt. 2:1-12

12.1. (3. joulun jälkeinen sunnuntai) HERRAN KASTE, juhla (III)
1L Jes. 42:1-4, 6-7
Ps. 29:1-2, 3ac-4, 3b+9b-10. – 11b
2L Ap.t. 10:34-38
Ev. Matt. 3:13-17

19.1. (kirkkovuoden 2. sunnuntai) PYHÄ HENRIK, PIISPA JA MARTTYYRI, HIIPPAKUNNAN JA KOKO SUOMEN SUOJELIJA, juhlapyhä (II)
1L Sir. 45:12-20, 4-5 tai 1L Viis. 3:1-9
Ps. 126:1-2ab, 2cd-3, 4-5, 6. – 6
tai Ps. 124:2-3, 4-5, 7b-8. – 7a
2L 2. Kor. 5:14-20 tai 2L Room. 8:31b-39
Ev. Joh. 4:34-39a tai Ev. Matt. 10:28-33

20 * C + M + B * 20

Loppiaisen kodinsiunaus:

Esilukija: Jumala, taivaallinen Isämme!
Saattakoon siunauksesi kaikkia niitä,
jotka käyvät ulos ja sisään tästä ovesta.
Pidä suojeleva kätesi meidän kotimme yllä tämän vuoden aikana.
Kaikki: Aamen.

* * *

Trettondagen – välsignelsebönen:

Ledare: Gud, vår himmelske Fader!
Må din välsignelse följa alla dem som går ut
eller in genom den här dörren.
Håll dina beskyddande händer över vårt hem det här året.
Alla: Amen.

* * *

Epiphany – The blessing of the home:

Intercessor: O God, Our heavenly Father!
Bless everyone who goes in and out of this door.
May Your protective hand rest over our home during the whole year.
All respond: Amen.

Rukous

Rukouksen apostolaatti

Joulukuun 2019 rukouksen apostolaatin palsta

Nuoret ovat maailman ja kirkon toivo. Siksi on vaikea kuulla tai lukea, että monet heistä eivät voi, mutta eivät myöskään halua, kasvaa ja ottaa vastaan rohkeasti elämän lahjaa. Euroopassa viime vuonna 15-19-vuotiaiden kohdalla itsemurha oli lähes yhtä yleinen kuolinsyy kuin taudit. Pahin itsemurha-alttius on 20-24-vuotiaiden keskuudessa. Itsemurhaa ajatteleva nuori haluaisi kyllä elää. Itsemurha-ajatukset heräävät, kun muita keinoja ei löydy psyykkisen kivun lievittämiseen ja ongelmien ratkaisemiseksi. Monista eri syistä nuoret eivät tiedä, kuinka arvokas elämä on.

Lapsena meille opetettiin: ”Kunnioita isääsi ja äitiäsi.” Nyt kun olemme vähän vanhempia, voi sanoma meille olla: ”Ole kelpo isä ja äiti.” Nuoret eivät odota vanhemmilta jotain erikoista, vaan ennen kaikkea he haluavat nähdä rakkautta vanhempien välillä. Yhteiskunta ei voi antaa mitään parempaa kuin turvallisuuden ja mahdollisuudet kasvatukseen.

Maailmassa on toki nuoria, jotka ovat hyviä esimerkkejä muille. Heidän herkät sydämensä tuovat valoa maailmaan. Nämä nuoret tietävät, mitä rakkaus tarkoittaa, ja heillä on voimaa kuunnella toisia. Rukoilemme, että Kristuksen valo loistaa erityisesti siellä, missä kukaan ei puhu Jumalasta, siellä, missä monet ihmiset, erityisesti nuoret ottavat vastaan elämän seikkailun. Nuori sydän ei aina ole nuoressa ruumiissa; nuori on hän, joka muistaa, että aina voi oppia jotain uutta.

Nuori Neitsyt Maria, joka täysin luotit Jumalaan, rukoile puolestamme.

isä Stanisław Zawiłowicz SCJ

Rukoilkaamme...

Joulukuu – *Yleinen*
- Rukoilkaamme, että kaikki maat ryhtyisivät välttämättömiin toimenpiteisiin asettaakseen etusijalle nuorten, erityisesti kärsivien tulevaisuuden.

December – *Universell*
- Att varje land prioriterar de ungas framtid, särskilt för dem som har det svårt.

Tammikuu – *Lähetystyö*
- Rukoilemme, että kristityt, muiden uskontojen jäsenet ja kaikki hyvän tahdon ihmiset toimisivat rauhan ja oikeudenmukaisuuden hyväksi maailmassa.

Januari – *Evangelisationen*
- Att kristna och troende från andra religioner, och alla människor av god vilja, verkar för fred och rättvisa i världen.

Pyhä isä

Paavi Franciscuksen apostolinen kirje *Admirabile signum* seimen merkityksestä ja arvosta

JOULUSEIMI

Seinämaalaus Greccion luolassa sijaitsevassa kappelissa.

1. Seimen ihmeellinen merkki, joka on kristikansalle niin rakas, herättää aina hämmästystä ja ihmetystä. Jeesuksen syntymän kuvaaminen merkitsee Jumalan Pojan ihmiseksitulemisen salaisuuden julistamista yksinkertaisella ja iloisella tavalla. Seimiasetelma on todellakin kuin elävä evankeliumi, joka nousee esiin pyhän Raamatun sivuilta. Mietiskellessämme joulun tapahtumaa meitä kutsutaan lähtemään hengelliselle matkalle. Meitä vetää puoleensa Jumalan nöyryys, Jumalan, joka tuli ihmiseksi kohdatakseen jokaisen ihmisen. Ja ymmärrämme, että hän rakastaa meitä niin suuresti, että tulee yhdeksi meistä, jotta meistäkin voisi tulla yhtä hänen kanssaan.

Tällä kirjeellä haluan rohkaista kaunista perinteistä tapaa valmistella perheissämme seimi joulua edeltävinä päivinä, kuten myös tapaa rakentaa seimi työpaikoille, kouluihin, sairaaloihin, vankiloihin, aukioille... Mielikuvituksen ja luovuuden avulla mitä erilaisimmista materiaaleista syntyy pieniä kauniita mestariteoksia. Opimme siihen jo lapsina, kun isä, äiti ja isovanhemmat välittävät meille tämän iloisen, täynnä kansanhurskauden rikkautta olevan tavan. Toivon, että tätä tapaa ei koskaan menetetä, vaan sielläkin, missä se on jäänyt pois käytöstä, se uudelleen löydettäisiin ja elvytettäisiin.

2. Seimen alkuperä on ennen kaikkea muutamissa yksityiskohdissa, joita evankeliumi kertoo Jeesuksen syntymästä Betlehemissä. Evankelista Luukas sanoo yksinkertaisesti, että Maria "synnytti pojan, esikoisensa. Hän kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut tilaa majapaikassa" (2:7). Jeesus asetetaan seimeen, latinaksi sitä kutsutaan nimellä *praesepium.*

Tullessaan tähän maailmaan Jumalan Poika löytää sijan sieltä, minne eläimet tulevat syömään. Heinät ovat ensimmäinen makuusija hänelle, joka on paljastava olevansa "leipä, joka on tullut alas taivaasta" (Joh. 6:41). Tuohon symboliikkaan viittasi jo pyhä Augustinus, monien muiden kirkkoisien ohella: "Seimeen asetettuna hän tuli ruoaksemme" (Serm. 189,4). Seimi todellakin sisältää monia Jeesuksen elämän salaisuuksia ja tuo ne lähelle jokapäiväistä elämäämme.

Mutta palatkaamme seimen alkuperään sellaisena kuin sen tunnemme. Kuvitelkaamme olevamme Greccion kylässä lähellä Rietiä. Pyhä Franciscus pysähtyi siellä todennäköisesti paluumatkaltaan Roomasta, jossa hän 29. marraskuuta 1223 oli saanut paavi Honorius III:lta vahvistuksen Säännölleen. Tehtyään aiemmin matkan Pyhälle maalle nuo Greccion luolat muistuttivat häntä erityisellä tavalla Betlehemin maisemista. On myös mahdollista, että tätä "Assisin pientä köyhää" olivat koskettaneet Roomassa Santa Maria Maggioren basilikassa olevat Jeesuksen syntymää kuvaavat mosaiikit lähellä juuri sitä paikkaa, jossa vanhan perimätiedon mukaan säilytetään seimen puukappaleita.

Fransiskaaniset lähteet kertovat yksityiskohtaisesti, mitä Grecciossa tapahtui. 15 päivää ennen joulua Franciscus pyysi erästä Johannes-nimistä paikkakunnan asukasta auttamaan häntä toiveensa toteuttamisessa: "Haluaisin tuoda eloon Betlehemissä syntyneen lapsen muiston ja jollakin tavoin nähdä omilla ruumiillisilla silmilläni vastasyntyneen kokeman puutteen, kuinka hän makasi seimessä, nukkui heinillä härän ja aasin vieressä."[1] Heti tämän kuultuaan tuo uskollinen ystävä valmisteli sopivaan paikkaan kaiken, mitä pyhä Franciscus oli toivonut. 25. joulukuuta Greccioon tuli monia veljiä eri puolilta, tuli myös väkeä seudun maataloista mukanaan kukkia ja soihtuja tuon pyhän yön valaisemiseksi. Kun Franciscus tuli paikalle, hän löysi seimen täynnä heiniä, härän ja aasin. Läsnäolijat kokivat sanomatonta, ennenkuulumatonta iloa joulukuvaelman edessä. Sitten pappi vietti juhlallisesti seimen päällä eukaristiaa, osoittaen Jumalan Pojan lihaksitulemisen ja eukaristian välisen yhteyden. Tuossa tilanteessa Grecciossa ei ollut seimen patsaita, vaan seimen toteuttivat ja elivät todeksi ne, jotka olivat läsnä.[2]

Näin syntyi traditiomme: kaikki iloiten kokoontuneina luolan ympärille, vailla etäisyyttä tapahtuman ja sen salaisuudesta osalliseksi tulevien välillä.

Pyhän Franciscuksen ensimmäinen elämäkerturi, Tuomas Celanolainen, huomauttaa, että tuona yönä tähän yksinkertaiseen ja koskettavaan kuvaelmaan liittyi myös ihmeellisen näyn lahja: yksi läsnäolijoista näki itse Jeesus-lapsen makaavan seimessä. Tuon joulun 1223 seimen luota "jokainen palasi kotiinsa täynnä sanomatonta iloa".[3]

3. Tuolla yksinkertaisella merkillä pyhä Franciscus toteutti suuren evankelioimistyön. Hänen opetuksensa on koskettanut kristittyjen sydäntä ja pysynyt meidän päiviimme saakka autenttisena, yksinkertaisena tapana tuoda esiin uskomme kauneus. Myös itse paikka, jossa ensimmäinen seimi toteutettiin, ilmaisee ja herättää näitä tunteita. Grecciosta on tullut turvapaikka sielulle, hiljaisuuteen kietoutuva kalliolinnake.

Miksi seimi herättää tällaisen ihmetyksen ja koskettaa meitä? Ennen kaikkea siksi, että se osoittaa Jumalan hellyyden. Hän, maailman Luoja, alentaa itsensä pienuuteemme. Elämän lahja, joka jo itsessään on meille salaisuus, on meille vielä ihmeellisempi nähdessämme, että Marian Poika on kaiken elämän lähde ja tuki. Jeesuksessa Isä on antanut meille veljen, joka tulee etsimään meitä ollessamme eksyksissä ja vailla suuntaa; uskollisen ystävän, joka on aina lähellämme. Isä on antanut meille Poikansa, joka antaa meille anteeksi ja vapauttaa meidät synnistä.

Seimen rakentaminen kodeissamme auttaa meitä elämään uudelleen sen, mitä Betlehemissä tapahtui. Luonnollisesti evankeliumit pysyvät aina lähteenä, jonka ansiosta voimme tuntea tuon tapahtuman ja mietiskellä sitä. Mutta sen esittäminen seimen avulla auttaa kuvittelemaan tapahtumaa, koskettaa sydäntämme, kutsuu meitä tuntemaan, että olemme osallisia pelastushistoriasta ja tuon tapahtuman aikalaisia, tapahtuman, joka on elävä ja ajankohtainen hyvin erilaisissa historiallisissa ja kulttuurisissa konteksteissa.

Fransiskaanisesta alkuperästään alkaen seimi on erityisellä tavalla kutsu "tuntea", "koskettaa" köyhyyttä, jonka Jumalan Poika valitsi osakseen tullessaan ihmiseksi. Siten, epäsuorasti, seimi on myös kutsu seurata häntä nöyryyden, köyhyyden ja itsensä kieltämisen tiellä, joka Betlehemin seimestä johtaa ristille. Se on kutsu kohdata hänet ja palvella

Pyhä isä

häntä osoittamalla laupeutta hädänalaisille veljillemme ja sisarillemme (vrt. Matt. 25:31-46).

4. Haluan nyt pohtia seimiasetelman eri elementtejä käsittääksemme niihin sisältyvän merkityksen. Ensinnäkin asetamme taustaksi tähtitaivaan, pimeän ja hiljaisen yön. Emme tee niin ainoastaan uskollisuudesta evankeliumin kertomaa kohtaan, vaan tuohon taustaan sisältyvän merkityksen vuoksi. Ajatelkaamme, kuinka monta kertaa pimeä yö ympäröi elämäämme. Silti noinakaan hetkinä Jumala ei jätä meitä yksin, vaan on läsnä vastatakseen ratkaiseviin kysymyksiin, jotka koskevat olemassaolomme merkitystä: Kuka minä olen? Mistä tulen? Miksi olen syntynyt tähän aikaan? Miksi rakastan? Miksi kärsin? Miksi kuolen? Antaakseen vastauksen näihin kysymyksiin Jumala tuli ihmiseksi. Hänen läheisyytensä tuo valon pimeyteen ja loistaa niille, jotka kulkevat kärsimyksen synkän varjon kautta (vrt. Luuk. 1:79).

Mainitsemisen arvoisia ovat myös maisemat, jotka ovat osa seimiasetelmia. Usein niissä esiintyy vanhojen talojen ja rakennusten raunioita; joissakin tapauksissa ne korvaavat Betlehemin luolan ja tulevat pyhän perheen asunnoksi. Nähtävästi nuo rauniot saavat innoituksensa dominikaani Jacobus de Varaginen Kultaisesta legendasta (1200-luvulta), jossa kerrotaan pakanallisesta uskomuksesta, että Rauhan temppeli Roomassa romahtaisi Neitsyen synnyttäessä. Nuo rauniot ovat ennen kaikkea näkyvä merkki langenneesta ihmiskunnasta, kaikesta siitä, mikä tuhoutuu, turmeltuu ja kuihtuu. Tämä näkymä kertoo meille, että Jeesus on uutuus vanhan maailman keskellä, hän on tullut parantamaan ja jälleenrakentamaan, korjaamaan elämämme ja maailman alkuperäiseen loistoonsa.

5. Mitä tunnemmekaan, kun liitämme seimiasetelmaan vuoret, virrat, lampaat ja paimenet! Tällä tavalla muistamme, että niin kuin profeetat ennustivat, koko luomakunta osallistuu Messiaan tulon juhlaan. Enkelit ja johtotähti ovat merkki, että meidätkin kutsutaan lähtemään liikkeelle kohti luolaa ja palvomaan Herraa.

"Nyt Betlehemiin! Siellä me näemme sen, mitä on tapahtunut, sen, minkä Herra meille ilmoitti" (Luuk. 2:15). Näin sanoivat paimenet kuultuaan enkelien ilmoituksen. Tähän yksinkertaiseen kuvaukseen sisältyy kaunis opetus. Toisin kuin niin monet ihmiset, joilla on tuhansia muita kiireitä, paimenet saavat ensimmäisinä todistaa olennaisesta: pelastuksen lahjasta. Köyhimmät ja nöyrimmät osaavat ottaa vastaan inkarnaation tapahtuman. Jumalalle, joka kohtaa meidät Jeesus-lapsessa, paimenet vastaavat lähtemällä liikkeelle häntä kohti, kohdatakseen hänet rakastaen, ihmetyksestä kiitollisina. Juuri tästä Jumalan ja hänen lastensa kohtaamisesta Jeesuksessa uskontomme syntyy ja siitä johtuu sen ainutlaatuinen kauneus, joka käy erityisellä tavalla ilmi seimestä.

6. On tapana lisätä seimiasetelmiimme muitakin symbolisia hahmoja, ennen kaikkea kerjäläisiä ja ihmisiä, jotka tuntevat vain sydämen rikkauden. Hekin ovat täysin oikeutetusti Jeesus-lasta lähellä, ilman että kukaan voisi karkottaa tai ajaa heitä pois, onhan tuo hätämajoituksen kehto sellainen, että köyhät ovat sen vierellä kotonaan. Pikemminkin köyhät ovat etuoikeutetusti osa tuota salaisuutta ja usein juuri he ensimmäisinä tunnistavat Jumalan läsnäolon keskuudessamme.

Seimen köyhät ja yksinkertaiset muistuttavat, että Jumala tuli ihmiseksi niitä varten, jotka eniten tuntevat tarvitsevansa hänen rakkauttaan ja pyytävät, että hän olisi lähellä. Jeesus, "sydämeltään lempeä ja nöyrä" (Matt. 11:29), syntyi köyhäksi ja eli yksinkertaista elämää opettaakseen meitä käsittämään sen, mikä on olennaista, ja elämään sen mukaisesti. Seimestä käy selvästi ilmi sanoma, että emme voi antaa rikkauden ja katoavaisten, onnea lupaavien tarjousten huijata itseämme. Taustalla oleva Herodeksen palatsi on suljettu ja kuuro ilosanoman julistukselle. Syntyen seimeen Jumala itse aloittaa ainoan todellisen vallankumouksen, joka antaa toivon ja arvokkuuden perinnöttömille ja syrjityille: rakkauden vallankumouksen, hellyyden vallankumouksen. Seimestä Jeesus julistaa, nöyrästi mutta voimallisesti, kutsua jakamaan omastaan köyhien kanssa: se on tie inhimillisempään ja veljellisempään maailmaan, jossa ketään ei suljeta pois eikä syrjitä.

Usein lapset – mutta myös aikuiset! – mielellään lisäävät seimeen muitakin hahmoja, joilla ei näytä olevan mitään yhteyttä evankeliumin kertomuksiin. Mutta silti tuo mielikuvituksen rikkaus ilmaisee, että tuossa Jeesuksen aloittamassa uudessa maailmassa on sijaa kaikelle inhimilliselle ja jokaiselle luodulle. Paimenesta seppään, leipurista muusikkoon, vesiruukkua kantavista naisista leikkiviin lapsiin: kaikki se kuvaa jokapäiväistä pyhyyttä, iloa tehdä arkipäivän asiat epätavallisella tavalla, kun Jeesus jakaa kanssamme jumalallisen elämänsä.

7. Vähitellen seimi johdattaa meidät luolalle, josta löydämme Mariaa ja Joosefia esittävät hahmot. Maria on äiti, joka katselee lastaan ja näyttää hänet kaikille tulijoille. Hänen hahmonsa saa meidät ajattelemaan suurta salaisuutta, joka ympäröi tämän nuoren naisen, kun Jumala kolkutti hänen tahrattoman sydämensä ovelle. Enkelin ilmoitukseen, jossa tämä pyysi Mariaa tulemaan Jumalan äidiksi, Maria vastasi täysin ja ehdottoman kuuliaisena. Hänen sanansa "Minä olen Herran palvelijatar. Tapahtukoon minulle niin kuin sanoit" (Luuk. 1:38) ovat meille kaikille todistus siitä, kuinka meidän on antauduttava uskossa Jumalan tahdolle. Kyllä-vastauksellaan Maria tuli Jumalan Pojan äidiksi menettämättä neitsyyttään; Pojan kautta hänen neitsyytensä pyhitettiin. Hänessä näemme Jumalanäidin, joka ei pidä Poikaansa vain itsellään, vaan pyytää kaikkia noudattamaan hänen sanojaan ja toteuttamaan niitä (vrt. Joh. 2:5).

Marian vierellä, suojellen lasta ja äitiä, on pyhä Joosef. Yleensä hänet kuvataan sauva kädessä tai toisinaan myös lamppua pidellen. Pyhällä Joosefilla oli hyvin tärkeä rooli Jeesuksen ja Marian elämässä. Hän on varjelija, joka väsymättä suojelee perhettään. Kun Jumala varoittaa häntä Herodeksen uhkauksesta, hän epäröimättä lähtee liikkeelle ja pakenee Egyptiin (vrt. Matt. 2:13-15). Vaaran mentyä ohi hän tuo perheen Nasaretiin, jossa hän on Jeesuksen, pikkupojan ja sitten nuorukaisen, ensimmäinen opettaja. Joosef kantoi sydämessään suurta salaisuutta, joka ympäröi Jeesuksen ja Marian. Hän oli vanhurskas mies, joka aina uskoi itsensä Jumalan tahdon varaan ja toteutti sitä.

8. Seimen sydän alkaa sykkiä, kun jouluna asetamme siihen Jeesus-lasta esittävän hahmon. Jumala ilmestyy lapsena, jotta ottaisimme hänet käsivarsillemme. Heikkouteen ja haurauteen kätkeytyy hänen voimansa, joka luo ja muuttaa kaiken. Se näyttää mahdottomalta, mutta on totta: Jeesuksessa Jumala oli lapsi ja tuolla tavalla hän halusi paljastaa rakkautensa suuruuden, joka ilmenee hymyssä, kätten ojentamisessa kaikkia kohti.

Lapsen syntymä herättää iloa ja ihmetystä; se asettaa meidät elämän suuren salaisuuden eteen. Nähdessämme, kuinka nuoren avioparin silmät loistavat heidän katsellessaan vastasyntynyttä lasta, ymmärrämme, mitä Maria ja Joosef tunsivat, kun he Jeesus-lasta katsoessaan havaitsivat Jumalan läsnäolon elämässään.

"Elämä ilmestyi" (1. Joh. 1:2): näin apostoli Johannes tiivistää inkarnaation salaisuuden. Seimi saa meidät näkemään ja koskettamaan tuota ainutlaatuista tapahtumaa, joka muutti historian kulun ja josta käsin ajanlaskummekin jaetaan vuosiin ennen ja jälkeen Kristuksen syntymän.

Jumalan toimintatapa hätkähdyttää, koska näyttää mahdottomalta, että hän luopuisi kirkkaudestaan tullakseen ihmiseksi kuten mekin olemme. Miten yllättävää onkaan, että Jumala toimii aivan niin kuin mekin: nukkuu, saa maitoa äidiltään, itkee ja leikkii kuten kaikki lapset! Kuten aina, Jumala hämmentää meitä, hän on ennakoimaton, jatkuvasti kaavojemme ulkopuolella. Seimi näyttää meille Jumalan sellaisena kuin hän tuli maailmaan; se saa meidät ajattelemaan, kuinka meidän elämämme on liitetty Jumalan omaan elämään. Seimi kutsuu meitä tulemaan hänen opetuslapsikseen, jotta saavuttaisimme elämän lopullisen merkityksen.

9. Kun loppiaisen juhla lähestyy, asetamme seimen luo kolmea kuningasta esittävät hahmot. Tarkkaillen tähteä nuo viisaat ja rikkaat idän tietäjät lähtivät liikkeelle kohti Betlehemiä tunteakseen Jeesuksen ja tuodakseen hänelle lahjaksi kultaa, suitsuketta ja mirhaa. Myös näillä lahjoilla on allegorinen merkitys: kulta kunnioittaa Jeesuksen kuninkuutta, suitsuke hänen jumaluuttaan ja mirha hänen pyhää ihmisyyttään, joka kokee kuoleman ja haudan.

Tätä seimiasetelman osaa katsoessamme meitä kutsutaan mietiskelemään sitä, että jokainen kristitty on vastuussa evankeliumin julistamisesta. Jokainen on kutsuttu viemään hyvää sanomaa kaikille kohtaamilleen ihmisille, todistaen konkreettisilla laupeudenteoillaan siitä, mikä ilo on tuntea Jeesus ja hänen rakkautensa.

Tietäjät opettavat, että ihmiset voivat tulla hyvin kaukaa saapuakseen Kristuksen luo. Nuo rikkaat, viisaat muukalaiset, jotka janoavat ääretöntä, lähtevät pitkälle ja vaaralliselle matkalle, joka tuo heidät aina Betlehemiin saakka (vrt. Matt. 2:1-12). Suuri ilo valtaa heidät lapsen, Kuninkaan, edessä. Heitä ei säikäytä köyhä ympäristö; he eivät epäröi polvistua palvomaan häntä. Hänen edessään he ymmärtävät, että Jumala, joka suvereenilla viisaudellaan säätelee tähtien kulkua, ohjaa myös historian kulkua syösten alas vallanpitäjät ja korottaen alhaiset. Ja varmasti, palattuaan maahansa, he kertovat tästä yllättävästä Messiaan kohtaamisesta ja aloittavat evankeliumin levittämisen kansojen keskuuteen.

10. Seimen edessä muistamme, kuinka lapsina kärsimättömän innokkaasti odotimme, että tulisi aika aloittaa seimen rakentaminen. Nuo muistot tekevät meidät yhä tietoisemmiksi siitä, kuinka suuren lahjan saimme niiltä, jotka välittivät meille uskon. Samalla ne muistuttavat, että velvollisuutemme ja ilomme on jakaa sama kokemus lapsille ja lastenlapsille. Tärkeää ei ole, kuinka seimiasetelma järjestetään; se voi olla aina samanlainen tai joka vuosi erilainen. Ratkaisevaa on, että se puhuu elämällemme. Missä ja millaisessa muodossa tahansa seimi kertoo Jumalan rakkaudesta, Jumalasta, joka tuli lapseksi sanoakseen meille, kuinka lähellä hän on jokaista ihmistä, missä tahansa tilanteessa tämä onkin.

Rakkaat veljet ja sisaret, seimi on osa ihanaa ja vaativaa uskon välittämisen prosessia. Lapsuudesta alkaen ja jokaisessa elämämme vaiheessa se opettaa meitä mietiskelemään Jeesusta, tuntemaan Jumalan rakkauden meitä kohtaan, tuntemaan ja uskomaan, että Jumala on kanssamme ja me olemme hänen kanssaan, että olemme kaikki lapsia, veljiä ja sisaria tuon lapsen, Jumalan ja Neitsyt Marian Pojan ansiosta. Se saa meidät ymmärtämään, että siinä on onnemme. Pyhän Franciscuksen koulussa avatkaamme sydämemme tälle yksinkertaiselle armolle, antakaamme ihmetyksestä nousta esiin nöyrän rukouksen, kiitoksen Jumalalle, joka on halunnut jakaa kanssamme kaiken, jotta emme olisi koskaan yksin.

Grecciossa, seimen pyhäkössä,
1. joulukuuta 2019,
paaviuteni seitsemäntenä vuonna.

Franciscus

[1] Tuomas Celanolainen, Vita Prima, 84: Fonti francescane (FF), n. 468.
[2] Vrt. sama, 85: FF, n. 469.
[3] Sama, 86: FF, n. 470.

Ekumenia

Ekumenia: 20 vuotta yhteisestä julistuksesta – entä nyt?

Isä Raimo Goyarrola piti Studium Catholicumissa lokakuun lopussa (31.10.2019) oheisen esitelmän, jossa hän pohti 20 vuotta sitten allekirjoitetun vanhurskauttamisjulistuksen merkitystä tänä päivänä.

Kuvassa paavi Johannes Paavali II Suomen-vierailunsa yhteydessä.

Muutama viikko sen jälkeen, kun Augsburgissa allekirjoitettiin yhteinen julistus vanhurskauttamisopista, paavi Johannes Paavali II esitti sydämellisen kiitoksen Jumalalle, joka oli antanut meidän saavuttaa virstanpylvään kristittyjen täydellisen ykseyden ja jälleenyhdistymisen vaivalloisella tiellä (Johannes Paavalin puhe 9.12.1999). Paavi vakuutti, että tämä asiakirja voi toimia hedelmällisenä lähtökohtana tulevalle ekumeeniselle toiminnalle. Hän kannusti käynnistämään yhdessä valmistelun opinkappaleen sisällön tulkitsemiseksi nykyihmisten kielelle jokapäiväistä käyttöä varten. Tarvitaan hyviä tulkkeja, jotka kykenevät välittämään totuuden uskollisina.

Esitykseni tavoitteena ei ole niinkään tehdä yhteenvetoa eikä tarjota tulkintaa tästä julistuksesta. Niitä on jo paljon. Sen sijaan suosittelen lämpimästi ”Vanhurskauttaminen kirkon elämässä” -nimisen julkaisun (2010) lukemista. Tämän raportin ovat laatineet Ruotsin ja Suomen katoliset ja luterilaiset teologit. Minulta on nyt pyydetty joitakin ajatuksia ja ehdotuksia liittyen uuteen evankelioimiseen, joka koskee meitä kaikkia kristittyjä.

Muutamia ajatuksia

Yhteisessä julistuksessa hyväksytään, että vanhurskauttamisen opinkappaleessa on olemassa kaksi lähestymistapaa: katolinen ja luterilainen, jotka eroavat painotukseltaan ja ajattelutavaltaan. Dialogin avulla ei ole yritetty tavoitella täydellistä päällekkäisyyttä eikä löytää synteesiä molempien välillä, vaan luoda pikemminkin keskinäinen yhteys näiden lähestymistapojen välille selvittämällä ja määrittelemällä molempien varsinainen teologinen tarkoitus. Julistus tarjoaa erot sovittavan yksimielisyyden (differentiating consensus), joka muodostuu yhteisistä johtopäätöksistä sekä molempien osapuolten erilaisista korostuksista.

Ekumeenisesta dialogista saamamme kokemus osoittaa, että vaikka onnistuminen teologisen tekstin muodollisessa allekirjoittamisessa on työlään prosessin tulos, se on samanaikaisesti ensimmäinen askel seuraavaan yhtä vaikeaan ja tärkeään vaiheeseen, joka on asiaan liittyvien yhteisöjen omaksumisprosessi.

Omaksuminen vaatii keskustelujen tulosten integroimista jatkamalla kirkon perimätiedon oikeaa tulkintaa, joka on ilmoitettu kerran kaikiksi ajoiksi. Tämä prosessi, jotta se saavuttaisi kaikki ihmiset kaikilla kirkon elämän aloilla, edellyttää ajan lisäksi myös tiettyä ennakko-olettamusta: ensiksi, että sama henki, joka mahdollisti tämän ekumeenisen tekstin valmistamisen, säilyy, kun muut sitä tutkivat. Ekumenian soveltaminen merkitsee dynaamisuutta, joka kannustaa ja velvoittaa kirkon sisäistä elämää; kristittyjen yhteys ja kirkon uudistaminen kuuluvat erottamattomasti yhteen. Tämä johtaa vaeltavan kirkon uudistumiseen, joka vaikuttaa myös siihen, miten se esittää oppinsa. Tämä ei aiheuta totuudesta luopumista vaan sen syvällisempää ymmärtämistä.

Se merkitys, joka vanhurskauttamisopin periaatteella on uskon totuuksien kokonaisuudessa luterilaisesta näkökulmasta, merkitsee sitä, ettei kyseessä ole jälleen uusi doktriini, vaan se muodostaa kaikkien niiden ytimen ja kriteerin. Katolisen näkökulman mukaan ajatellaan, että vaikka kyse on välttämättömästä kriteeristä, tämä liittyy kristillisen uskontunnustuksen kokonaisuuteen, josta totuuksien arvojärjestyksen mukaan ilmenee muiden ehdottomien väittämien arvo, esimerkiksi sellaisten, jotka liittyvät kirkkoon, virkaan ja sakramentteihin.

Tämä toisenlainen lähestymistapa selittää osaltaan sen, miksi julistuksen allekirjoittaminen ehkä loi erilaisia odotuksia joissakin luterilaisissa piireissä mitä tulee saavutetun konsensuksen kirkko-opillisiin seurauksiin. Todellakin, asian eteneminen ei johtanut luterilaisen ja katolisen kirkon täydellisen ykseyden välittömään palautumiseen, ei edes satunnaiseen eukaristiseen vieraanvaraisuuteen. Mutta näitä seurauksia ei julistuksen allekirjoittajat tulleet ajatelleeksi silloin, kun mietittiin ekklesiologista vaikutusta. Silloin nimittäin keskusteluosapuolet halusivat poistaa molemminpuoliset oppituomiot, jotka koskivat vanhurskauttamisoppia.

Muutamia ehdotuksia

Meneillään olevaa ekumeenista suuntaa jatkaen esitän joitakin käytännön ehdotuksia, jotka voisivat nopeuttaa julistuksen sisällön omaksumisprosessia ja edistää katolilaisten ja luterilaisten yhteistä evankeliointia tämänhetkisessä maailmassa, ainakin Suomen osalta.

a) Yksiselitteisen semantiikan käyttö

Eräs riski, joka näkyy yhteiskunnassamme ja joka voi myös ilmetä ekumeniassa, on, että käytetään sanoja, jotka heikentävät niiden todellista sisältöä ja joita käytetään myöhemmin mielivaltaisesti eri merkityksessä. Sen vuoksi on tärkeätä, että teologiset perustermit käsitetään oikein ja samalla tavalla molempien osapuolten toimesta. Olisi suositeltavaa julkaista suomeksi ekumeeninen sanakirja, joka sisältäisi keskeiset termit kuten esimerkiksi usko, armo, anteeksianto, sakramentti, virka, katumus ja sovitus.

b) Vanhurskauttamisopin elävä ja eletty usko

Uskon lahja ja armo eivät ole pelkkiä nimikkeitä tai abstraktisia käsitteitä. Uskosta käy ilmi uskovan koko jokapäiväinen elämä. Se ei ole mikään vanhurskauttamisopin maaginen avain. Usko ohjaa meitä elämään Jumalan läheisyydessä ja kristillisessä yhteenkuuluvaisuudessa vuorokauden ympäri. Olisi tärkeätä saarnata enemmän uskovien kristittyjen elämän ykseydestä. Kasteen ja uskon ansiosta olen Jumalan lapsi Kristuksessa Pyhän Hengen voimalla aina ja kaikkialla. Nykypäivän yhteiskunta tarvitsee kristittyjen uskon ja elämän johdonmukaista todistamista. Usko on marttyyriutta; ensimmäisten kristittyjen esimerkki uskonelämästä on suunnanantaja, joka ohjaa yhteiskunnan kääntymään uudelleen kristinuskoon.

c) Rukouksen priorisointi

Jotta voidaan luoda johdonmukainen uskonelämä, on tarpeellista rukoilla. Vieläpä niin, että kristillisen elämän yhdenmukaisuus ohjaa ihmistä rukoilemaan. Meille teologeille on vaarana tyytyä tekemään teologiaa ainoastaan lukemalla, kirjoittamalla ja osallistumalla mielenkiintoisiin seminaareihin. Vaarana on myös silloin, että voimme joutua teoreettisen ajattelun ansaan. Lukemistakin tärkeämpää on rukoileminen. Mielestäni rukous on ensimmäinen uskon ilmaisu. Juuri rukouksessa ja Jumalan sanan kuulemisessa usko vahvistuu: mitä enemmän uskoa, sitä enemmän rukoillaan ja mitä enemmän rukoillaan, sitä enemmän Jumala vahvistaa ihmisen uskoa. Henkilökohtaista ja yhteisöllistä rukousta.

Ekumenia

Kokemukseni Suomessa luterilaisen ja katolisen kirkon välillä käydyissä keskusteluissa ovat osoittautuneet uskomattoman onnistuneiksi. Ei ole ollut kokousta tai tapaamista, joka ei olisi aloitettu ja päätetty yhteiseen rukoukseen. Sen vuoksi olen sitä mieltä, että olemme saavuttamassa vakuuttavia tuloksia. Yksi niistä on ”Kasvavaa yhteyttä”, julistus kirkosta, eukaristiasta ja virasta. Olisikin hyvä järjestää lisää rukoukseen liittyviä tapaamisia luterilaisten ja katolisten uskovien kesken. Myös rukoileminen kristittyjen ykseyden puolesta jokaisessa luterilaisten ja katolisten seurakuntien sunnuntaimessussa olisi enemmän kuin suotavaa.

d) Pyhiinvaellushengen elvyttäminen

Yksi ilmiö, joka on lisääntymässä, ei ainoastaan uskovien katolilaisten vaan myös luterilaisten keskuudessa, on osallistuminen pyhiinvaellusmatkoille: Jumalan kansa, joka kulkee Kristuksen kanssa niin fyysisesti kuin hengellisesti kohti Isää Jumalaa Pyhän Hengen johdattamana. Olisi hyvä järjestää lisää ekumeenisia pyhiinvaellusmatkoja, jotka liittyvät rukoukseen ja katumukseen ja jotka valmistelevat sieluamme vastaanottamaan yhdessä Jumalan pelastavan armon. Vanha testamentti on myös kristityille kuuluva perintö. Jumala pyysi valittua kansaa uhraamaan erämaassa. Matka autiomaasta luvattuun maahan on edelleenkin ajankohtainen. Pidän välttämättömänä tätä todellista pyhiinvaeltajahenkeä, pyhiinvaeltajan, joka kohottaa sydämensä kiittäen ja ylistäen ja pyytäen anteeksi syntejään päästäkseen taivaan luvattuun maahan ja näin ollen saavuttaakseen kristittyjen ykseyden. Autiomaassa vaeltamisen ja pyhiinvaellusten henki kertoo meille ihmisen olemassaoloon liittyvästä uhrauksen luonteesta.

e) Yhteisen pappeuden uudelleenelpyminen kasteen ja uskon kautta

Kristillisen olemassaolomme uhrautuva henki on peräisin yhteisestä pappeudesta. Kasteen kautta osallistumme Kristuksen ainoaan pappeuteen. Olemmeko me kristityt tietoisia yhteisen pappeuden tärkeydestä? Me kaikki kastetut olemme nimittäin kutsuttuja uhraamaan, korjaamaan vääryyksiä, toimimaan välittäjinä ja olemaan oman olemassaolomme pappeja. Olisi hyvin terveellistä hengellisessä mielessä pyrkiä palauttamaan uhrilahjan alkuperäinen merkitys kiitollisuuden ilmauksena kaikesta saamastamme, uhrilahjana syntien sovittamiseksi ja anteeksipyyntönä. Tämä katumuksen henki, paaston tai pienten kieltäymysten muodossa, edistää sielunrauhaa ja iloa, sillä se tarjoaa meille mahdollisuuden rakastaa enemmän Jumalaa ja olla hänen rakastamiaan.

f) Käsitteet ”simul iustus et peccator” ja ”concupiscentia” (kristitty on samaan aikaan sekä syntinen että vanhurskas ja himo)

Nämä käsitteet ovat mielestäni edelleenkin niitä aiheita, joita eivät teologit eivätkä tavallisetkaan uskovat ymmärrä hyvin. Voitaisiin välttää paljon henkistä kärsimystä, jos nämä käsitteet selitettäisiin totuudenmukaisesti Jumalan armon valossa. Tässä merkityksessä tarvittaisiin katseen suuntaamista antropologiaan. Se on vielä alue, jota ei ole riittävästi tutkittu, ymmärretty eikä selvitetty. Aiheesta voitaisiin jopa järjestää Suomessa seminaari.

g) Kirkon tarpeellisuus vanhurskauttamisprosessissa

Kristittynä kuulun Kristuksen ruumiiseen, hänen kirkkoonsa. Kirkon jäsenenä oleminen liittyy erottamattomasti siihen, että minä olen kristitty. Tunnen itseni oikeutetuksi kirkossa ja kirkon vuoksi, koska siellä ja sen toimesta minut on kastettu ja koska siellä ja sen toimesta voin vastaanottaa uskon ja muut Jumalan armolahjat. Tässä mielessä pitäisi edelleenkin syventää ymmärrystä kirkon sakramentaalisesta luonteesta ja pappisvihkimyksestä. Tässä piilee yksi teologioidemme syvällisimpiä eroja. Mielestäni tämä aihe on avainkysymys ja -ehto “sine qua non”, jotta voimme edetä kysymyksessä eukaristian vastaanottamisesta. Suomessa käytävässä ekumeenisessa dialogissa olemme edistyneet valtavasti ja meidän tulisi edelleen jatkaa samalla linjalla.

h) Uskovan ja rukoilevan kansan kuuleminen

Emme saa unohtaa, että teologiaa ja sen vuoksi myös ekumeniaa on osattava kuunnella. Tässä on kyseessä Pyhä Henki, joka on välttämätön pelastuksellemme. Miten voimme saada teologimme ja koko Jumalan kansan osalliseksi Pyhästä Hengestä? Olisi varmaankin hyvä saarnata enemmän Pyhästä Hengestä ja opettaa uskovia kuuntelemaan ja olemaan yhteydessä hänen kanssaan. Pyhä Henki puhuu myös uskollisessa kansassa. Miten kuuntelemme Jumalan kansaa? Pystymmekö erottamaan Jumalan äänen maailman äänestä? Näiden hurskaiden ihmisten, uskovien ja uskonnonharjoittajien jokapäiväisessä elämässä myös Pyhä Henki ilmenee ja puhuu meille.

i) Parannuksen sakramentin merkitys

Ainoastaan Jumala voi antaa anteeksi synnit. Katumus jo sinänsä on Jumalan armolahja. Mikä siis on uskon merkitys? Entä toivon ja rakkauden? Monet hurskaat luterilaiset kaipaavat mahdollisuutta syntien henkilökohtaiseen tunnustamiseen. Luther piti sitä sakramenttina. Olisi tärkeätä oppia ymmärtämään tämän sakramentin merkitys ja mahdollistaa sen käyttöönotto, jolloin voitaisiin auttaa uskovia merkittävällä tavalla.

j) Vanhurskauttaminen kutsuu meidät pyhitykseen

Luulen, että uskovat kaipaavat pyhittymistä. Kyllä, Jumala antaa anteeksi. Olen vanhurskas. Huomaan kuitenkin, että Jumala haluaa, että minusta tulee parempi ihminen, parempi Jumalan lapsi, parempi kristitty; tämä prosessi on nimeltään pyhittyminen. Kristitty haluaa muuttua todelliseksi Jumalan lapseksi, ei vain nimellisesti vaan kokien todellisen kääntymisen, muutoksen, “metanoian”. Miten voimme auttaa ymmärtämään paremmin pyhittymisen? Pyhittymistä varten on olemassa sakramentti, josta ollaan enenevässä määrin tietoisia tänä päivänä: vahvistus, konfirmaatio. Ei ole kyse ainoastaan siitä, että minä hyvällä omallatunnolla hyväksyn Jeesuksen pelastajana ja hyväksyn, mitä kirkko opettaa. On kyse pikemminkin siitä, että annetaan tilaa Pyhälle Hengelle ja sallitaan hänen tehdä meissä ihmeitä, jotka hän on suunnitellut meille iankaikkisesta iankaikkiseen. On jo aika luovuttaa Pyhälle Hengelle sydämemme, jotta hän tekisi meistä Jumalan lapsia. Tämä on se suuri vallankumous, jota maailma odottaa meiltä: Jumalan lasten julistusta.

k) Messu kristillisen elämän keskipisteenä ja perustana

Eukaristia muodostaa armon ja evankelioimistyön perustan. Vieläpä niin, että eukaristia toimii armon antajana. Uskomme Jeesuksen todelliseen, aineelliseen ja sakramentaaliseen läsnäoloon ehtoollisessa. Miten tämä usko vaikuttaa jokapäiväiseen elämäämme? Usko on liturgiaa. Ilman kiirastorstaita, pitkääperjantaita ja pääsiäissunnuntaita emme voi ymmärtää Jeesuksen pelastussuunnitelmaa. Ilman messua, pääsiäissalaisuuksien muiston viettoa, emme voi ymmärtää omaa vanhurskauttamista, pyhitystä tai pelastusta. Olisi tärkeätä saada käyttöön tarkempi ja pysyvä messua koskeva katekeesi. Leipä ja viini muuttuvat Kristuksen ruumiiksi ja vereksi, meistäkin tulee Corpus Christi, kun osallistumme messuun.

l) Vanhurskauttamiseen ja pyhitykseen liittyvät ulottuvuudet

Loistakoon valonne muille. Usko on palvelemista. Usko on diakoniaa. Meidät on kutsuttu auttamaan muita lähestymään Kristusta: ensisijaisesti yhteisössämme olevia lähimmäisiämme, jotka eivät vielä ole osallisina kirkon elämässä. Samoin on autettava Jumalasta etääntyneitä ihmisiä. Suomessa joka neljäs kansalainen ei kuulu kirkkoon. Mitä voimme tehdä heidän puolestaan? Meidän on puhuttava vähemmän itsestämme ja enemmän Kristuksesta, Vapahtajasta. Meidän on julistettava kaikille samoin kuin tekivät ensimmäiset kristityt, jotka yhdessä pysyivät uskollisina apostolien opetuksille, ehtoolliselle, leivän murtamiselle ja rukoukselle. Sana ja leipä. Oppi ja sakramentit. Näin vanhurskauttaminen ei ole teoriaa, vaan elävää pyhitystä ja siten pelastus.

isä Raimo Goyarrola

Church Teaching – an English-language study group

Would you like to become more familiar with the basic teaching of the Catholic Church? A study group of English-speaking people meets twice a month at the **Studium Catholicum, Ritarikatu 3 b A 4**, Helsinki. The study group is open to all those who are interested.

The next meetings at the Studium

- **Monday January 13th at 18.30**
- **Monday February 17th at 18.30**

Contact person: Diana Kaley, 040 7235703, diana.kaley@studium.fi . Moderator of the group: br Marie-Augustin Laurent- Huyghes-Beaufond OP.

URKUMUSIIKIN

JUHLAA KATEDRAALISSA

URKUREITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

Urkukonsertti Pyhän Henrikin katedraalissa **torstaina** klo **18.00**.

Anno Domini 2020

2.1. MARKO PITKÄNIEMI (Helsinki)

6.2. AGNES GOERKE (Helsinki)

5.3. LIISA AHLBERG (Helsinki)

2.4. ULRICH HAHN (Saksa)

Tervetuloa!
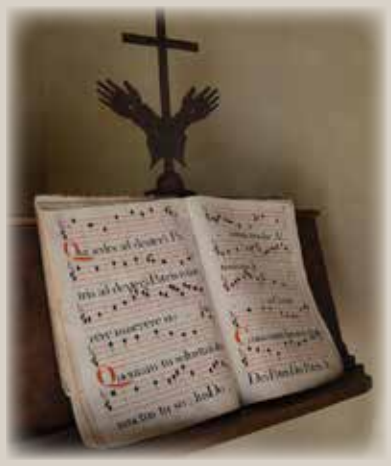
SOCIETAS SANCTI GREGORII MAGNI

TRIDENTIINISIÄ MESSUJA
Tridentine Latin Masses

su 5.1.2019 klo 13.00 messu
Pyhän Henrikin katedraalissa

gregoriusyhdistys.wordpress.com
facebook.com/gregoriusyhdistys

Artikkeleita

Kukkien avulla antisemitismiä vastaan

Marraskuisena iltana Helsingin Kampissa sijaitsevan juutalaisen synagogan eteen on pakkautunut toistasataa ihmistä. Mukana on myös muutama poliisiauto, jotka tarkkailevat tilannetta kauempaa kadun päästä. Tilanne näyttää ensi katsomalta karulta ja jopa huolestuttavalta, mutta synagogaa lähestyessä ihmisjoukko vaikuttaakin lämminhenkiseltä ja ilmassa kuuluu iloista puheensorinaa. Pimeässä voi erottaa vastaantulevien ihmisten juutalaisia kipa-päähineitä kuin myös ortodoksisia, mustia papinkaapuja.

On alkamassa ortodoksisen kirkon nuorten ja nuorten aikuisten organisoima solidaarisuuden osoitus juutalaiselle yhteisölle. Tarkoituksena on kukittaa synagogan aita. Paikalle on kutsuttu nuoria myös islamilaisista, katolisista ja evankelis-luterilaisista seurakunnista, mutta joukko koostuu laajalti eri-ikäisistä ihmisistä.

Vain reilua viikkoa aiemmin synagoga pääsi jälleen uutisotsikoihin siihen kohdistuneen ilkivallan takia. Tuntemattomat tekijät liimasivat antisemitistisiä ”Jude”-tekstillä varustettuja Daavidin tähden muotoisia tarroja synagogan seinään ja Israelin suurlähetystön läheisyyteen marraskuun 9. ja 10. päivän välisenä yönä. Perinteisesti yö muistetaan holokaustin vuonna 1938 aloittaneena, kristalliyö-nimitystä kantavana väkivallan aaltona.

Helsingin juutalaisen seurakunnan turvallisuuspäällikön mukaan samanlaisia tarroja ilmestyi tänä vuonna kristalliyön tuntumassa myös muihin synagogiin Pohjoismaissa, kertoo Helsingin Sanomat. Vastaavanlainen ilkivalta onkin valitettavasti yhä yleisempää sekä Suomessa että maailmalla.

Antisemitismi on lisääntynyt

“Jos asian esittää tiivistetysti, ei 2010-luvun kaltaista vuosikymmentä ole toisen maailmansodan jälkeen ollut – antisemitismi on lisääntynyt hälyttävästi sekä Suomessa että Euroopassa. Antisemitismin lisääntyminen näkyy sekä tilastoissa että juutalaisten kasvavana turvattomuuden tunteena”, toteaa antisemitismiä tutkiva teologian tohtori Paavo Ahonen.

Lämpimästä tunnelmasta huolimatta paikalle saapuneet juutalaisen seurakunnan jäsenet allekirjoittavat väitteen ja kertovat, että ennakkoluulot tuntuvat vain vahvistuneen ajan myötä.

“Olen ollut tämän seurakunnan jäsen ihan pienestä tytöstä asti ja en muista lapsuudessani kokeneeni minkäänlaista syrjintää. Omat lapseni ovat nyt kaikki muuttaneet jo ulkomaille, mutta heidän kauttaan jouduin kokemaan ennakkoluuloja ja syrjintää”, kertoo Aviva Nemes-Jalkanen.

Nemes-Jalkasen mieleen on jäänyt kerta, kun hänen 11-vuotiaan poikansa jalkapallojoukkueen kapteeni oli vastapuolen poikajoukon toimesta lyöty maahan ja pahoinpidelty pelin jälkeen.

“Teimme tapauksesta valituksen Palloliittoon asti ja saimme läpi uuden painotuksen siitä, ettei ketään voida syrjiä sen takia, että hänellä on erilainen uskonto tai tausta”, Nemes-Jalkanen kertoo.

“Minusta se on aivan absurdia, että ihmiset luokittelevat toisiaan vihollisiksi sen perusteella, mitä uskontoa nämä edustavat. Me olemme kaikki sisältä aivan samanlaisia.”

Ennakkoluuloihin ja uhkiin on vastattava

Myös synagogan eteen kokoontuneen väkijoukon keskuudessa puhutaan ennakkoluuloihin vastaamisesta. Tapahtuman virallisessa osiossa puhuvat juutalaisen ja ortodoksisen seurakunnan edustajat, Israelin suurlähettiläs Dov Segev-Steinberg sekä ulkoministeri Pekka Haavisto, joista kaikki ottavat omalla tavallaan kantaa Suomessa esiintyvään antisemitismiin.

Tapahtuman virallisessa osassa puhuivat Israelin suurlähettiläs Segev-Steinberg, isä Heikki Huttunen, seurakunnan puheenjohtaja Yaron Nadbornik, ulkoministeri Pekka Haavisto sekä nuoria edustanut Frida Vuorio.

“Pahoja asioita on aina tapahtunut ja tulee aina tapahtumaan. Merkittävää on se, miten me reagoimme pahuuden edessä. Olen täysin yllättynyt, että näen tänään niin paljon ihmisiä eri taustoista täällä, tämä on hyvin tärkeää”, toteaa yli tuhathenkisen Helsingin juutalaisen seurakunnan puheenjohtaja Yaron Nadbornik.

Israelin suurlähettiläs Segev-Steinberg nostaa esille omassa puheenvuorossaan Winston Churchillin vuonna 1948 lausuman ajatuksen:

“Ne, jotka epäonnistuvat oppimaan historiasta, ovat tuomitut toistamaan sen.”

Churchill lausui kyseiset sanat kolme vuotta Toisen maailmansodan päättymisen jälkeen. Vuosina 1939-1945 yli kuusi miljoonaa juutalaista kuoli natsi-Saksan perustamilla keskitysleireillä Saksassa ja Puolassa. Segev-Steinbergillä on oma henkilökohtainen yhteytensä sota-ajan tapahtumiin: hän on kahden holokaustista selvinneen juutalaisen lapsi.

Onko historiasta opittu mitään?

Toisen maailmansodan tapahtumat ovat monille Suomenkin juutalaisille läheinen ja kipeä aihe. Sota-ajan juutalaisvastaisuus on jäänyt vanhempien ja isovanhempien muistojen kautta elämään yhteisön pariin. Muistot ovat kuitenkin muuttumassa askel askeleelta jälleen eletyksi todellisuudeksi antisemitismin kasvaessa. Lisääntyvän väkivallan ja uhkailun edessä voidaankin kysyä, onko historiasta opittu mitään?

Tutkija Paavo Ahosen mielestä yksi sisällöllisesti surullisimmista uusista piirteistä on Suomessakin lisääntynyt holokaustin kieltäminen: “Juutalaisvastaiset äärikansallismieliset piirit ovat omaksuneet kansainvälisen holokaustin kieltämisen ensimmäisen muodon eli juutalaisten kansanmurhan ja siihen liittyvän tutkimustiedon asettamisen epäilyksen alaiseksi.”

Sota-ajan historiaa on alettu muokata ja faktoja kyseenalaistaa äärioikeistoideologien kautta. Ahosen mukaan ilmiössä on kyse siitä, että ajatellaan, ettei holokaustia ole koskaan tapahtunut tai uskotaan sen toteutuneen eri tavalla, mitä tutkimus on kuvannut. Ilmiön nostaessa päätään onsamaan aikaan myös erinäisten uusnatsikulkueiden määrä lisääntynyt Suomessa. Holokaustin kieltämisilmiön kautta voidaan huomata, kuinka Churchillin 70

vuotta sitten lausumien sanojen takana piilenyt huoli on kenties sittenkin ollut aiheellista.

Antisemitismin juuret syvällä historiassa

Ahosen mukaan antisemitismillä on nykyään erilaisia ilmenemismuotoja, jotka nousevat erilaisista ideologioista ja taustoista. Eräs tyypillinen ilmenemismuoto, joka Ahosen mukaan nousee historiassa aina uudelleen esiin, ovat juutalaisvastaiset salaliittoteoriat, jotka ovat taas viime vuonna nostaneet kannatustaan. Tämä osa ilmiöstä liittyy Ahosen mukaan populismin, voimakkaan kansallismielisyyden ja äärioikeiston nousuun.

Yleisesti ottaen näissä salaliittoajatuksissa kyse on siitä, että juutalaisia syytetään vääränlaisesta vallankäytöstä talouden ja median saralla.

"Uutena, tosin vielä erittäin marginaalisena piirteenä näihin käsityksiin on liitetty niin sanottu väestönvaihtoteoria, jonka mukaan Euroopan valkoista väestöä oltaisiin korvaamassa afrikkalaisella ja Lähi-idästä tulevalla väestöllä. Tämänkin prosessin on koettu jollain lailla vahvistavan juutalaisten kansainvälistä valta-asemaa", Ahonen kertoo.

Nykyään juutalaisvastaisuus yhdistyy Ahosen mukaan yhä useammin Israelin ja palestiinalaisten väliseen konfliktiin:

"Israelin epäoikeudenmukaisiksi koetuista toimista syytetään helposti kaikkia juutalaisia ja unohdetaan, että myös monet juutalaiset suhtautuvat kriittisesti näitä toimia kohtaan."

Monet muslimit kokevat Israelin voimatoimien olevan hyökkäys kaikkia muslimeja vastaan, ja Ahosen mukaan Lähi-idässä jyrkkä antisemiittinen propaganda on löytänyt otollista maaperää.

"Näiden asenteiden kulkeutuminen Eurooppaan, siirtyminen sukupolvelta toiselle ja konkretisoituminen teoiksi on huolestuttavaa ja vaatisi ehdottomasti enemmän huomiota esimerkiksi kotouttamistoiminnassa", Ahonen pohtii.

Kukkatervehdykseen osallistui ilahduttavan paljon nuoria, myös katolisesta kirkosta ja Suomen islamilaisista yhteisöistä.

Kello lähenee seitsemää synagogan edustalla viimeisen puheenvuoron loppuessa. Ihmisjoukon alkaessa tehdä lähtöään kellertävää valoa heijastavat katulamput jäävät valaisemaan satoja valkoisia, punaisia ja vaaleanpunaisia kukkia synagogan aidassa. Kukkien väliin jäävät metalliaidan aukot tuovat automaattisesti mieleen dialogin haasteet ja vaikeuden rakentaa suhteita yhteisymmärryksessä. Osa kolmen eri uskontokunnan edustajista jää kuitenkin vielä hetkeksi keskustelemaan keskenään kukkien koristaman aidan eteen. Pelon ja uhkien aikakaudella näkymässä on jotain hyvin lohduttavaa.

Suomessa asuvalle 1500 hengen juutalaisväestölle antisemitismi pysyy aitona uhkana. Marraskuisen illan tapahtuma päättyykin Malminkadun puolelle aitaa: ihmisten pyytäminen sisään ei turvallisuuteen vedoten ole seurakunnalle mahdollista. Eri uskontokuntien edustajat ja niihin kuulumattomat vaihtavat kadulla vielä viimeisiä sanoja ja lähtevät paikalta takaisin omiensa pariin. Jäljelle jäävät vain metalliaita, kukat ja katulampun sinnikäs valo.

Aino Salmi ja Iida Leinonen

Piispa Hemmingin kanonisaation terminologiasta ja lähteistä

Piispa Hemmingin kanonisaatiotapausta eli causaa seuranneet ovat varmasti panneet merkille sekä koko aihepiiriin liittyvän suomenkielisen terminologian puutteen, että käytetyn sanaston tietynlaisen harhaanjohtavuuden. Jälkimmäinen ongelma johtuu paljolti siitä, että useilla prosessissa käytetyillä teknisillä termeillä on myös toinen, yleiskielinen merkityksensä ja käyttönsä. Suomenkielisen sanaston puutteeseen törmäsin taas jo ensimmäistä kanonisaatiota käsittelevää artikkelia kirjoittaessani (ks. "Uusi väylä[1] autuaaksijulistamiseen", Fides 3/2018), ja vielä enemmän toista, koko prosessia lyhyesti kuvaavaa, tekstiä laatiessani (ks. "Kanonisaatio ja sen vaiheet", Fides 7/2018). Alla esitän muutamia piispa Hemmingin causan yhteydessä tekemiäni havaintoja.

Ensimmäinen esiin nouseva seikka liittyy termeihin "sanctus" (pyhä) ja "beatus" (autuas). Näitä käytettiin alkukirkon ajoista lukien synonyymeinä viitatessa pyhien joukkoon lukeutuviin, kirkon kanonisoimiin, edesmenneisiin ihmisiin (vrt. esim. "Beata Maria semper virgo", "Beati Apostoli", jne). Nykyinen käyttö ja siihen liittyvä sekaannuksen mahdollisuus johtuu itse kanonisaatioon johtavan roomalaisen prosessin historiallisesta kehityksestä.

Prosessin historia voidaan ajallisesti jakaa eri jaksoihin riippuen siitä, mitä aspektia halutaan korostaa. Yksinkertaistaen voidaan kuitenkin todeta, että alunperin marttyyrien ja sittemmin myös tunnustajien kultin pohjalta alettiin hiippakuntatasolla kanonisoida pyhyyden mainetta nauttivia vainajia, joilta pyydettiin esirukouksia. Ajan mittaan yhä useammin paikalliset piispat pyysivät paavilta neuvoa ja mahdollisesti vahvistusta yksittäisten henkilöiden kanonisaatiolle, mikä johti siihen, että sellaista alettiin myöhemmin jopa edellyttää. Tämä "roomalaistuminen" oli tapahtunut asteittain 1000-luvulle mennessä.

Toinen merkittävä historiallinen kehityskulku liittyy prosessia koskevaan kirkolliseen lainsäädäntöön. Katolisen kulttuurin kattaessa koko Euroopan esiintyi yhä enemmän pyhien kultteja, joiden maantieteellinen levinneisyys oli kuitenkin paikallisesti rajatumpaa kuin kaikille tunnettujen varhaisempien pyhien. 1500-luvulta lähtien käytännöksi muodostui, että paavi salli tietyn pyhimyksen kultin jollakin alueella ennen kuin määräsi sen koko kirkolle. Tämä käytäntö johti beatifikaation ("autuaaksijulistamisen") ja kanonisaation ("pyhäksijulistamisen") käsitteiden syntyyn ja juridiseen eriytymiseen. On huomattavaa, että kyseessä on juridinen, ei sisältöä eli pyhyyttä koskeva ero. Lyhyesti todettakoon, että kirkollisen organisaation ja sen juridisten kompetenssien kehitys johti kanonisaatioprosessin monimutkaistumiseen ja siinä käytettävän terminologian eriytymiseen.

Käsitykseni piispa Hemmingin tapauksesta on alusta pitäen ollut, että Hemming kanonisoitiin vuonna 1514. Kanonisaatioprosessissa ei vielä 1514 ollut erillistä beatifikaatiota, joten vaikka Hemmingistä on joskus käytettykin epiteettiä "autuas" sanan "pyhä" synonyyminä, sen käyttö ei mielestäni ole perusteltua. Katolisessa maailmassa beatifikaation muodostuminen osaksi prosessia huomioitiin siten, että vanhemmalla ajalla kanonisoiduista ei enää käytetty nimeä autuas vaan pyhä. Nykykäytäntö siis eroaa aiemmasta ja ihmiset usein mieltävät sanan vain sen modernissa (teknisessä) merkityksessä. Hemming esiintyy muodossa "Sanctus Hemmingus" myös nykyisessä Martyrologium romanumissa.

Näkemystäni tukevat mm. Johannes Messeniuksen[2] kirjoitukset 1600-luvun alussa. Hän kertoo, että Hemmingin paikallinen kultti sallittiin n. 1499, jolloin reliikit nostettiin haudasta ja juhlallisesti siirrettiin pyhäinjäännösarkkuun. Kanonisaatiota vastaavasti Messeniuksen mukaan vietettiin paavin luvalla 1513 suurin juhlallisuuksin Turussa ("Circa 1499 exhumatio, translatio et honoratio B. Hemingi cum pompa primum celebrantur [et] 1513 venia Romani Pontifices non modica consummatur festivitate").

Birgit Klockars [3] esittää, että vuonna 1514 järjestetyt juhlallisuudet Turussa olisivat olleet Hemmingin luiden pyhäinjäännöslippaaseen asettamisen (skrinläggning) kunniaksi. Hän perustaa oletuksensa paavin bullaan vuodelta 1499, joka salli Hemmingin ruumiin haudasta nostamisen ja luiden siirtämisen kunnioitettaviksi soveliaaseen paikkaan ("exhumandi et in locum decenciorem transferendi"). Klockars arveli, että tuolloin julkistettiin paikallisen kultin salliminen lisäten, että tässä merkityksessä "keskiajalla [skrinläggning] vastasi [nykyiseen prosessiin kuuluvaa] beatifikaatiota". Arvioidessa miksi Klockarsin tulkinta eroaa Messeniuksen esittämästä historiasta, on otettava huomioon, että Klockarsin teos on historian alan väitöskirja. Lähteinä hänellä oli käytettävissään vain 1950-luvulle saakka säilyneitä yksittäisiä asiakirjoja ja niiden fragmentteja. Historioitsijana hän voi tehdä johtopäätöksiä vain säilyneen aineiston perusteella. Klockars kiinnittää tähän itse huomiota ja kirjoittaa "Det är tydligt att det har funnits urkunder som inte har bevarats." ("On selvää, että on ollut olemassa asiakirjoja, jotka eivät ole säilyneet.") Eräästä hävinneestä asiakirjasta hän sanoo "[det finns inte] någon anledning betvivla förekomsten av en originalkund. ("[ei ole] mitään syytä epäillä alkuperäisen asiakirjan olemassaoloa.") Koska säilyneet lähteet ovat alkuperäisten kopioita, myös kopiointivirheet ovat mahdollisia. Mielenkiintoista on, että esittäessään omia johtopäätöksiään Klockars jättää aina oven auki myös muille tulkinnoille.

Messenius oli aikanaan Ruotsin valtionarkiston johtaja ja hänellä oli käytössään kaikki silloinen dokumentaatio. On siis selvää, että hänellä oli käytettävissään sellaisia asiakirjoja, jotka eivät ole säilyneet. Ei ole mitään prima facie syytä epäillä Messeniuksen kertomaa. Sen sijaan on epäiltävä väitettä, jonka mukaan paavillinen lupa Hemmingin reliikkien kunnioittamiseen annettiin 1499 mutta sen toimeenpanoa olisi viivytelty 15 vuotta. Eritoten huomioon ottaen sen, että Hemmingin pyhyys oli kiistaton ja hänellä oli elävä kultti.

Edellä esittämieni havaintojen tarkoitus on tuoda esiin näkökulma, jota ei monista syistä johtuen ole riittävästi otettu huomioon. Protestantismi ei ollut kiinnostunut pyhien kultista vaan pyrki hävittämään sen uskonnollis-ideologisin motiivein. Myöhempi historiallinen (ei-katolinen) tutkimus taas on korostanut valtiollisia ja kansallisia asioita. Sen vuoksi kun kuulee väitteen "reformaation vuoksi Hemmingin prosessi jäi kesken", on kohtuullista kysyä, mihin väite perustuu. Huolimatta säilyneiden lähteiden vähäisyydestä perustellumpi on mielestäni näkemys, että prosessi ei jäänyt kesken vaan se vietiin päätökseen 1514. Tämän hypoteesin perusteleminen vaatii vielä tarkempaa lähteisiin perehtymistä (julkaisen lähdekritiikin erikseen) ja paljon työtä, sillä vaikkei reformaatio olisikaan katkaissut itse prosessia, se ainakin epäsuorasti johti kirjallisen dokumentaation katkeamiseen.

Otto Nyberg, M.Sc.

[1] "Uusi väylä" on itsessään esimerkki, sillä se on oma valintani kuvaamaan alkuperäistä latinalaista käsitettä "nova factispecies itineris", jonka pääsana on siis "iter".

[2] Ks. "Scondia illustrata".

[3] "Biskop Hemming av Åbo" (1960).

Rukous

Rukouksen apostolaatti 2020

SUOMI

TAMMIKUU – Lähetystyö
Rukoilemme, että kristityt, muiden uskontojen jäsenet ja kaikki hyvän tahdon ihmiset toimisivat rauhan ja oikeudenmukaisuuden hyväksi maailmassa.

HELMIKUU – Yleinen
Rukoilemme, että ihmiskaupan uhriksi joutuneiden maastamuuttavien lähimmäistemme avunhuudot kuultaisiin ja huomioitaisiin.

MAALISKUU – Lähetystyö
Rukoilemme, että Kiinassa toimiva kirkko kasvaisi ykseydessä ja pysyisi uskollisena evankeliumille.

HUHTIKUU – Yleinen
Rukoilemme, että kaikki ne, joilla on jokin riippuvuus, saisivat apua ja tukea.

TOUKOKUU – Lähetystyö
Rukoilemme, että diakonit, jotka palvelevat uskollisesti Sanaa ja köyhiä, tulisivat vahvistavaksi merkiksi koko kirkolle.

KESÄKUU – Yleinen
Rukoilemme, että kaikki vaikeuksissa olevat voisivat löytää elämässään oman tiensä antamalla Jeesuksen sydämen koskettaa heitä.

HEINÄKUU – Yleinen
Rukoilemme, että tämän päivän perheisiin suhtauduttaisiin ja niitä ohjattaisiin rakastaen, kunnioittaen ja neuvoen.

ELOKUU – Lähetystyö
Rukoilemme kaikkien niiden puolesta, jotka työskentelevät ja elävät merellä – esimerkiksi merimiesten, kalastajien ja heidän perheidensä puolesta.

SYYSKUU – Yleinen
Rukoilemme, ettei maapallon resursseja tuhlattaisi vaan että niitä jaettaisiin oikeudenmukaisella ja kunnioittavalla tavalla.

LOKAKUU – Lähetystyö
Rukoilemme, että kasteen perusteella maallikot ja erityisesti naiset saisivat lisää vaikutusmahdollisuuksia kirkon eri vastuualueilla.

MARRASKUU – Yleinen
Rukoilemme, että robottien ja keinoälyn kehittäminen palvelisi aina ihmiskunnan hyvinvointia.

JOULUKUU – Yleinen
Rukoilemme, että henkilökohtainen suhteemme Jeesukseen Kristukseen saisi aina ravintoa Jumalan sanasta ja rukouselämästä.

SVENSKA

JANUARI – Evangelisationen
Vi ber att kristna och troende från andra religioner, och alla människor av god vilja, verkar för fred och rättvisa i världen.

FEBRUARI – Universell
Vi ber att ropet på hjälp från alla offer för människohandel, hörs och uppmärksammas.

MARS – Evangelisationen
Vi ber att Kyrkan i Kina växer i enhet och förblir trogen Evangeliet.

APRIL – Universell
Vi ber att de som har fastnat i missbruk, får hjälp och stöd.

MAJ – Evangelisationen
Vi ber att diakoner som troget tjänar Ordet och de fattiga, blir ett stärkande tecken för hela Kyrkan.

JUNI – Evangelisationen
Vi ber att alla som har det svårt, kan finna sin väg i livet, genom att låta sig beröras av Jesu Hjärta.

JULI – Universell
Vi ber att dagens familjer, bemöts och vägleds med kärlek och respekt.

AUGUSTI – Evangelisationen
Vi ber för alla som arbetar och lever av havet – sjömän, fiskare och deras familjer.

SEPTEMBER – Universell
Vi ber att jordens resurser inte plundras, utan fördelas på ett rättvist och respektfullt sätt.

OKTOBER – Evangelisationen
Vi ber att med dopets kraft, lekmän och speciellt kvinnor, får ett större inflytande inom Kyrkans olika ansvarsområden.

NOVEMBER – Universell
Vi ber att utvecklingen av robotar och artificiell intelligens alltid tjänar mänsklighetens bästa.

DECEMBER – Universell
Vi ber att vår personliga relation till Jesus Kristus, får näring av Guds ord och ett liv i bön.

ENGLISH

JANUARY – Evangelization
We pray that Christians, followers of other religions, and all people of goodwill may promote peace and justice in the world.

FEBRUARY – Universal:
We pray that the cries of our migrant brothers and sisters, victims of criminal trafficking, may be heard and considered.

MARCH – Evangelization
We pray that the Church in China may persevere in its faithfulness to the Gospel and grow in unity.

APRIL – Universal
We pray that those suffering from addiction may be helped and accompanied.

MAY – Evangelization
We pray that deacons, faithful in their service to the Word and the poor, may be an invigorating symbol for the entire Church.

JUNE – Evangelization
We pray that all those who suffer may find their way in life, allowing themselves to be touched by the Heart of Jesus.

JULY – Universal
We pray that today's families may be accompanied with love, respect and guidance.

AUGUST – Evangelization
We pray for all those who work and live from the sea, among them sailors, fishermen and their families.

SEPTEMBER – Universal
We pray that the planet's resources will not be plundered, but shared in a just and respectful manner.

OCTOBER – Evangelization
We pray that by the virtue of baptism, the laity, especially women, may participate more in areas of responsibility in the Church.

NOVEMBER – Universal
We pray that the progress of robotics and artificial intelligence may always serve humankind.

DECEMBER – Universal
We pray that our personal relationship with Jesus Christ be nourished by the Word of God and a life of prayer.

Artikkeleita

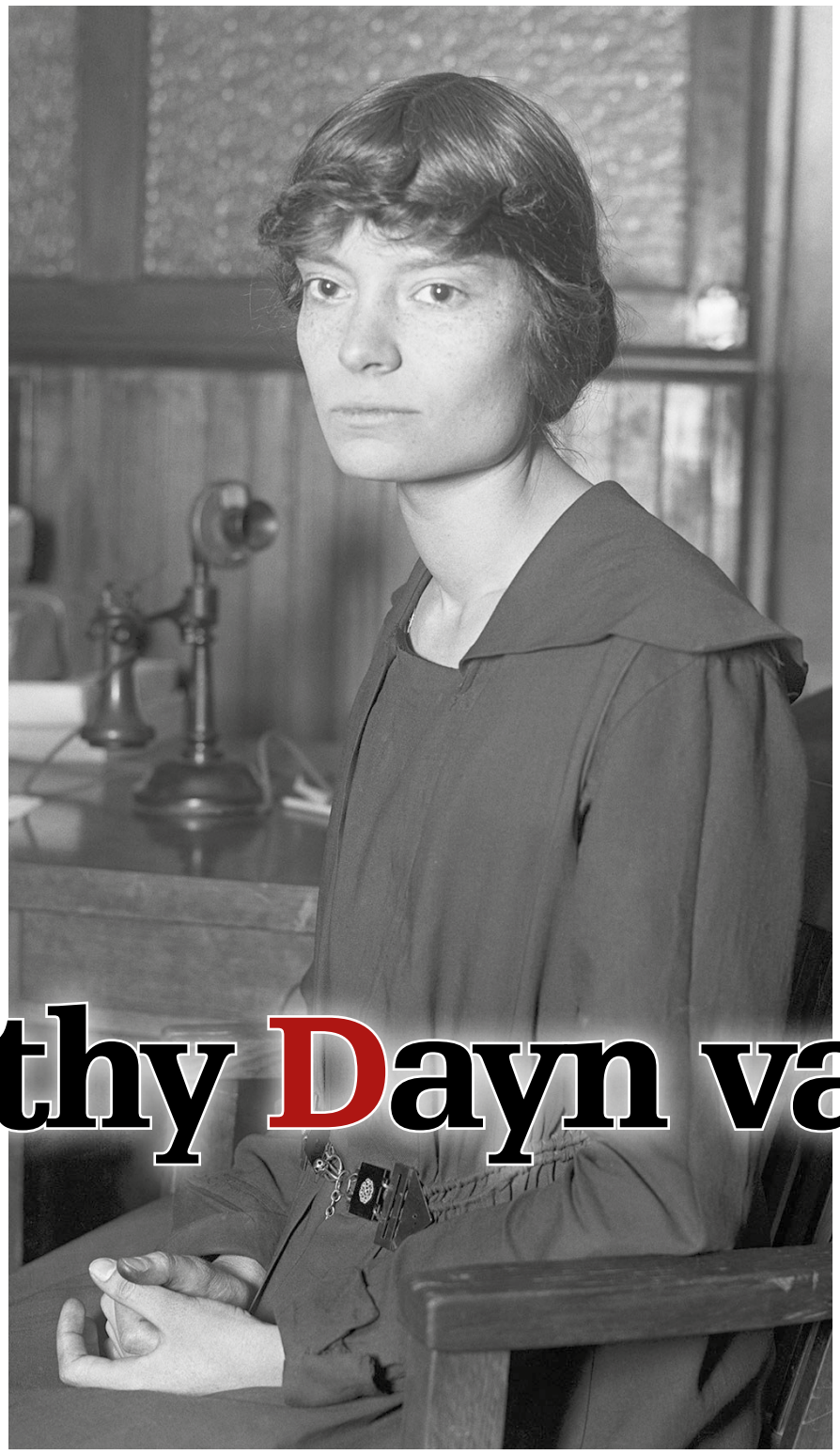

Dorothy Dayn vaellus

Marraskuun 29. päivänä tuli kuluneeksi 39 vuotta amerikkalaisen aktivistin ja kirjoittajan, Dorothy Dayn kuolemasta. Dorothy Day muistetaan katolisena aktivistina, jonka pyhäksi julistaminen on viime vuosina herättänyt keskustelua sekä puolesta että vastaan. Vuonna 2015 paavi Franciscus nimitti Dayta ”yhdeksi neljästä suuresta amerikkalaisesta” yhdessä Abraham Lincolnin, Martin Luther King Juniorin sekä Thomas Mertonin kanssa.

Dorothy Dayn elämä ei noudattanut kaikkein perinteisintä kaavaa, eikä hän säästynyt vaikeilta elämänkokemuksilta etsiessään Jumalaa ja elämän tarkoitusta. Elämäkerrassan *A Long Loneliness Day* kertoo olleensa aina viehättynyt radikaaleista elämäntavoista, kuten anarkismista, sosialismista sekä kommunismista. Day työskenteli toimittajana ja protestoi esimerkiksi pasifismin, naisten äänioikeuden sekä työläisten oikeuksien puolesta. Pitkä oikeudenmukaisuuden etsintä yhdistettynä rankkoihin elämänkokemuksiin toi Dayn lopulta katoliseen kirkkoon, jossa hän perusti sosiaalista oikeudenmukaisuutta edistävän The Catholic Worker -liikkeen.

Henkilökohtaisessa elämässään Dorothy Day kävi läpi monia myrskyisiä vaiheita. Daylla oli vaikeuksia henkilökohtaisissa suhteissaan ja yhdeksi traumaattisimmista kokemuksistaan hän on nimennyt tekemänsä laittoman abortin suhteessaan kirjoittaja Lionel Moisen kanssa. Tämän jälkeen Day avioitui sosialistisen The Masses -lehden päätoimittaja Berkeley Tobeyn kanssa, mutta liitto kesti vain alle vuoden.

Vuonna 1925 Day rakastui Forster Batterhamiin, jonka kanssa sai lapsen, Tamar Theresen, vuonna 1926. Dayn mukaan hänen tyttärensä syntymä avasi hänen silmänsä pyhyydelle ja rakkaudelle Jumalaa kohtaan.

”Tämän rakkauden ja kiitollisuuden lopullinen kohde on Jumala, Day on kommentoinut kokemustaan.”

Tyttärensä syntymän kautta Dorothy Day oppi ylistämään Jumalaa ja päätti kastaa lapsen katolisessa kirkossa, huolimatta siitä, että hänen miehensä Forster Batterham vastusti kiivaasti kaikenlaisia instituutioita ja erityisesti uskonnollisia sellaisia. Vain kuusi kuukautta tämän jälkeen Day päätti itsekin ottaa kasteen. Dayn liittyminen kirkkoon johti hänen eroamiseen miehestään Batterhamista, mutta elämäkertojen mukaan mies oli läsnä hänen elämässään loppuun asti.

Noin viisi vuotta näiden tapahtumien jälkeen Day tapasi ranskalaisen Peter Maurinin, joka kertoi hänelle katolisesta radikalismista ja yhdessä Dorothy Dayn kanssa he päätyivät perustamaan The Catholic Worker -liikkeen sekä samaa nimeä kantavan lehden. Maurin ja Day halusivat levittää radikaalia sanomaa oikeudenmukaisuudesta kristillisestä näkökulmasta vastalauseena kommunismille. The Catholic Worker Movement -liike jatkaa edelleen toimintaansa sekä sanomalehden että ”vieraanvaraisuuden talojen” kautta, joita liike perusti köyhille ja marginalisoiduille eli yhteiskunnasta syrjäytyneille ihmisille.

Dorothyn kyky nähdä kauneutta tavanomaisissa ja arkipäiväisissä asioissa sekä tapa pysähtyä ihailemaan tätä kauneutta on jotain, minkä hänet tunteneet muistavat hyvin. Dorothy Dayn elämää tutkinut Sandra Yocum Daytonin yliopistosta kirjoittaa The Conversation -nettisivuilla:

”Esimerkiksi eräs kollegani on kertonut muistavansa elävästi, kuinka Day oli iäkkäämpänä istunut tuijottaen maljakkoon poimittuja villikukkia. Kukkien katoavainen kauneus oli tehnyt häneen syvän vaikutuksen.”

Hengellisesti samansuuntainen ominaisuus oli Dorothy Dayn kyky nähdä Kristus kaikissa kärsivissä ja köyhissä, jotka kokoontuivat vieraanvaraisuuden taloissa. Day oli vakuuttunut siitä, että eukaristian lisäksi Kristus on läsnä kaikissa vähäisimmissä ja ilmestyi näin hänelle jokaisessa köyhässä ihmisessä, joka saapui vieraanvaraisuuden taloon.

Kyky nähdä Jumalan luomaa kauneutta kaikista vähäisimmissä on varmasti ollut yhteydessä Dayn omiin rankkoihin kokemuksiin ja vakaviin valintoihin hänen elämässään. Siten hänen elämänsä on vahva todistus toivosta ja Jumalan armon uudistavasta vaikutuksesta uskovan elämässä. Onkin rohkaisevaa lukea, kuinka pitkä etsintä ja vaikeat kokemukset ovat ajaneet Dayta kohti Jumalaa eivätkä ole vieneet häneltä kykyä nähdä Jumala ja hänen luomakuntansa kauneus kaikkialla ympärillään. Kolme vuotta ennen kuolemaansa Dorothy Day kirjoitti:

”Millaisia todistuksia hänen rakkaudestaan näemme luomakunnassa kaikkialla ympärillämme! Jopa kaupungin yllä väriään vaihtava taivas tai puut, joita vangit ovat kasvattaneet Rikersin saarella, jotta ne sieltä vietäisiin istutettaviksi ympäri kaupunkia. Niin hauraita kuin ne ovatkin, kaikki ne kantavat todistusta Jumalasta. Ihmiset – koko ihmiskunta, jokainen omalla tavallaan.”

Dorothy Dayn perustamaan The Catholic Worker -liikkeeseen voi tutustua liikkeen nettisivuilla: https://www.catholicworker.org/. Liike tarjoaa mm. mahdollisuuksia toimia vapaaehtoisena vieraanvaraisuuden taloissa joistain kuukausista kestävistä ajanjaksoista jopa vuosien ajaksi.

Aino Salmi

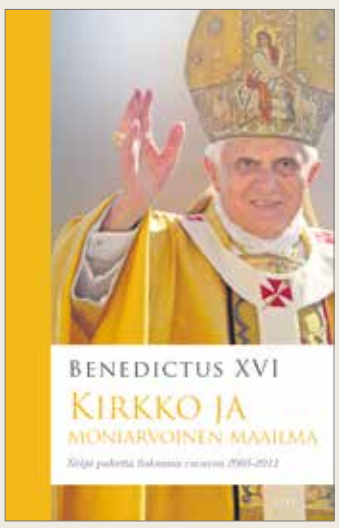

Benedictus XVI
Kirkko ja moniarvoinen maailma
UUTUUS
Neljä puhetta Saksassa vuosina 2005–2011

Suomennos Jarmo Kiilunen,
esipuhe Emil Anton.
Nid. 86 sivua, KATT 2019.
Hinta 15 €

katolinenkirjakauppa.net

På svenska

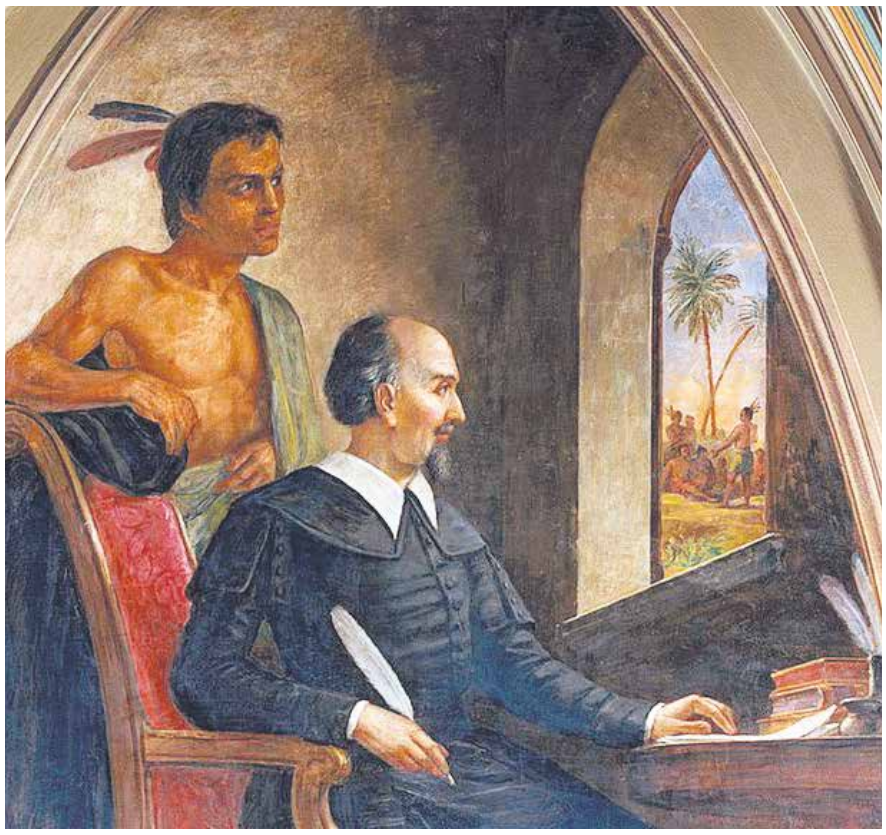

Bartolomé de las Casas
– *Indianernas beskyddare*

Under de senaste åren har jag besökt Mexiko ett antal gånger. Mexico City är redan bekant lika så Jungfru Marias uppenbarelseort Guadalupe med den lutande katedralen vilken byggdes av conquistadorerna på aztekernas gamla huvudstad Mexiko-Tenochtitlan. Jag har besökt många av olika indianstammar byggda pyramider bl.a jättepyramiden Teotihuacan. Många var och är större än Egyptens pyramider. Jag har rest genom Mexico från gränsen till USA i norr till gränsen till Belize i söder. Jag har talat med Yukatan-uddens maya-indianer. Jag har besökt deras nu i ruiner varande handelsstäder, fästningar, överklassens förfallna villor och templen.

Historia

Indianernas historia går tillbaka åtminstone 11 500 år. Men allt har sitt slut. Mexikos indiankultur krossades under ett fåtal år av de spanska conquistadorerna under Hernán Cortés (1485–1547), som dog i sviterna av syfilis i Spanien och Francisco Pizarro (1478–1541) som halshöggs i Lima i början på 1500-talet. Dessa folkmördare har ansvaret för att i stort sätt hela Latinamerikas kulturarv försvann. I Mexiko decimerades befolkningen från 30 miljoner till 1,5–3 miljoner och århundradens konstskatterna smältes ner till guldtackor och fördes till Spanien för att där finansiera europeiska krig och det spanska hovets maktlystenhet samt lyxliv. Den återstående indianbefolkningen förslavades. Indianerna uppfattades inte som människor utan som varor som kunde säljas och köpas.

Bartolomé de las Casas (1484–1566) kom till spanska Hispaniola tidigt redan år 1502 som endast 18 år gammal. Kolumbus hade "hittat" Amerika bara tio år tidigare. Man kan säga att las Casas var med från början från det att Hernan Cortes erövrade Mexico fram till områdets totala förstörelse. I verkligheten var han redan i Hispaniola före Cortes och kände mycket väl till förhållandena där.

Las Casas är antagligen till sitt ursprung "converso" eller omvänd jude av franskt ursprung. Han kom först till Cuba var han var slavägare såsom många andra. I sin ungdom var han verkligen inget "helgon". Han var slavägare och deltog i slavräder i Hispaniola. Dominikanerna införde en ny praxis gällande ägandet av indianslavar. Slavräderna och grymheterna kring dem uppfattades som folkmord. De som deltog i räderna fick inte längre mottaga biktens sakrament. Detta gällde även las Casas.

Bartolomé de las Casas ändrade nu helt sin tidigare livstil och sina värderingar. Han prästvigdes som den första prästen i Hispaniola 1510 endast 26 år gammal. Han deltog också som präst i flera slavräder. Men nu predikade han emot slaveriet av indianer. Han ansåg att Spaniens politik i Hispaniola var olagligt, inhuman och emot kyrkans lära. Han sålde sina slavar och började aktivt predika mot slaveriet. Han gjorde flera försök att ändra på det omänskliga slaverisystemet genom att bl.a. vädja till den spanska kejsaren. Han misslyckades. Och dokumenterade händelserna. Han skrev år 1516 verket "Memorial de Remedios para Las Indias" var han ansåg att man i stället för indianer skulle använda sig av svarta slavar som importerades från Afrika. Fernando de Alva Ixtlilxóchitl anser att las Casas var mera indian än indianerna själva och att hans verk, bl.a. "Historia General de las Indias", inte är helt trovärdiga.

Indianernas försvarare

Las Casas utnämndes av den spanska kungen till indianernas försvarare. Dominikanerna fortsatte att vägra bikt åt slavägare och ansåg att präster som gjorde detta begick dödssynd. De spanska slavägarna sökte nu att döda eller fördriva las Casas. Han tvingades fly i kloster och återvände till Spanien. År 1527 började han skriva indianernas historia. Han deltog i Cortés erövring av Mexiko och kände även Perus erövrare Francisco Pizarro som han försökte träffa.

Franciskanerna och dominikanerna hade två olika metoder att konvertera och döpa indianer. Franciskanerna praktiserade massdop såsom Karl Den Store gjorde på 700- och 800-talen, medan dominikanerna ansåg att individuella dop var viktiga för då lärde katekumenen känna tron. I detta sammanhang skrev las Casas verket "De unico vocationis Modo" om principerna kring indianernas konversion. Som ett resultat av franciskanernas och dominikanernas trostvister skrev påven Paulus III (1468–1549) encyklikan "Sublimis Deus" (2.6.1537) var han konstaterade bl.a. följande:

- indianerna är människor
- de har själar
- de är inte satans instrument på jorden
- de är inte mänsklighetens fiender
- de får inte sättas i slaveri eller förslavas
- de har rätt till frihet och egendom
- Encyklikan tar en stark ställning mot slaveri.

På basen av sina erfarenheter predikade las Casas att all omvändelse av indianer måste fylla två krav:

- evangeliet gäller alla människor och alla människor måste behandlas likvärdigt samt
- all omvändelse måste vara frivillig och grundad på att individen har kunskap och förståelse av tron

Det latinamerikanska slaverisystemet den s.k. encomiedan som infördes av Cortes avskaffades 1523, men infördes på nytt ett par år senare. Den 20.11.1542 bekräftades dess avskaffande åter av Spaniens kung. Han hävdade att det var förbjudet att ta indianer som slavar.

Las Casas utnämndes 1545 till Chiapas biskop. Han exkommunicerade varje individ som misshandlade indianer. Las Casas kallades nu till Spanien för att försvara sina åsikter i en allmän debatt. Motargumentet var att fångar tagna i krig kunde förslavas. Debatten ledde inte till ett slutgiltigt beslut för att flera av debattörernas anhängare var stora slavägare. År 1552 skrev las Casas kanske sitt mest kända verka "Brevisima relation de la destruction de las Indias". Las Casas var nämligen orolig att Spanien p.g.a. sin omänskliga politik mot indianerna skulle hamna i Guds onåd och offer för hans vrede.

Las Casas verksamhet och publikationer ledde till nya lagar år 1542. Enligt dessa lagar avskaffades slaveriet inom de länder som Spanien koloniserade. Dessa lagar var de första var man uttryckligen förbjöd slaveri i områden som man koloniserade. Ännu i vår tid praktiseras inofficiellt slaveri i synnerhet i Afrika och i många arabstater. USA's delstat Colorado avskaffade formellt slaveriet i sina fängelser först 2018.

Las Casas dog som 81 årig i Madrid

Las Casas grundade sin uppfattning om universella mänskliga rättigheter på Tomas av Aquinos och Augustinus politoteologiska tankegångar. Las Casas ansåg att alla folk i hela världen är människor, sålunda har de en naturlig rättighet till frihet. Idag hedras las Casas minne i många länder i Latin Amerika bl.a. Mexico och Guatemala. Vatikanen har år 2002 inlett en process för att saligförklara las Casas.

Jan-Peter Paul

Källor

Innes Hammond (1973) *Conquistadorit – espanjalaiset valloittajat,* Weilin + Göös, Tapiola (326 sidor)

Ixtlilxochitl Fernando de Alva (1500) *Horribles Crueldades de los Conquistadores de Mexico i Innes* (1973 sid 314)

Neruda Pablo (1970) *Canto General I*, Bo Cavefors Bokförlag, Uddevalla, Sverige (238 sidor)

Timeline of abolition of slavery and serfdom, Wikipedia 11.11.2019

Läs mera artiklar på vår hemsida: fides.katolinen.fi.

Trolldom och magi i vår tid

Häxan Ida Henrikson har fått betydande uppmärksamhet både i Hufvudstadsbladet och Helsingin Sanomat för grundandet av Helsinki Coven -häxcirkeln som sysslar med hedniska ritualer, olika former av magi och praktiserar förbannelser. Organisationen hävdar att den till sin natur är feministisk. Alla häxor är kvinnor som identifierar sig med hedniska gudinnor. De anser att de får sin styrka från naturen. De har lyst förbannelser bl.a. på industrier som förstör naturen samt på personer, politiska organisationer och andra som begränsar politisk och annan frihet (HS 15.-21.11.2019). Helsinki Coven är en häxcirkel som sammanbinder häxor och arrangerar gemensamma möten och andra tillfällen. Den är till sin natur exkluderande och elitistisk. Man vill upphäva patriarkala samhällsstrukturer.

Paulus skriver om magi och trolldom i brevet till Galaterna: "Men köttets gärningar är uppenbara: de äro….avgudadyrkan, TROLLDOM… och annat sådant, varom jag säger eder i förväg, såsom jag redan förut har sagt, att de som göra sådant, de skola icke få Guds rike till arvedel" (Gal. 5:19-21).

Den katolska katekesen är helt entydig gällande trolldom och magi (#2117, 2138, 1852). Ingen får använda sig av dessa, inte ens i möjliga "goda" syften. Detta är mot vår religion, vår tro och grundvärderingar. Man får inte förbanna någon, inte ens den som gör fel. Att ta till den onde eller förtrösta sig på honom, är alltid synd. Demoner för aldrig något gott med sig utan de vill alltid skada oss. De vill fjärma oss från Gud och Jesus Kristus. Deras grundmålsättning är och har alltid varit att fylla helvetet med själar.

Trolldom har ingen plats i vår katolska kyrka. Den som praktiserar eller deltar i trolldom eller magi begår alltid en synd. Det finns heller ingen plats i kulturella eller sociala sammanhang för trolldom. Man får inte fresta Gud eller sätta hans kärlek till oss på prov. Frågan borde lyftas fram i vår mångkulturella kyrka på ett informativt och strukturellt sätt. Kanske i samband med en föreläsningsserie eller i artiklar i Fides.

Problemet med magi och trolldom i Finland håller på att sprida sig. Tidigare var satanismen på frammarsch. Idag försöker djävulen genom häxeri, magi och häxcirklar fånga unga kvinnliga själar. Feminismen är bra, men används nu av den onde för sina ändamål. Feminismen får inte omdefinieras som ett satans instrument. Det gynnar inte samhället.

Jan-Peter Paul

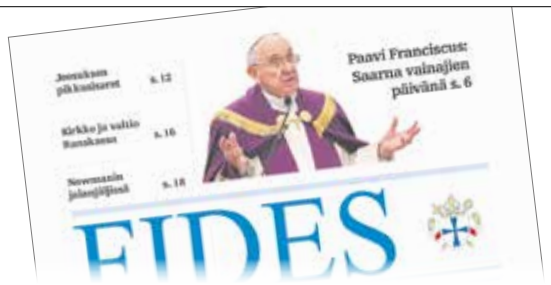

Fideksen ilmestymisestä

– tilaa paperilehti kotiin ja tiedotteet sähköpostiin

Fides ilmestyy vuonna 2020 samalla tavalla kuin päättyvänä vuonna, jolloin lehden painattamista jouduttiin rajoittamaan merkittävästi hiippakunnan talouden kireän tilanteen seurauksena.

Tämä tarkoittaa sitä, että lehti ilmestyy yhteensä 10 kertaa, mutta vain neljästi painettuna, niin sanottuna paperilehtenä. Kaikki artikkelit samoin kuin kaikkien lehtien näköistiedostot ovat luettavissa myös internetissä Fideksen omilla sivuilla osoitteessa **fides.katolinen.fi.** Sivuilla on myös sellaisia artikkeleita, joita ei ole mahtunut lehteen.

Vuoden neljä paperilehteä lähetetään myös seurakuntiin, joista niitä voi hakea kotiin. Paperilehdistä voi tehdä myös **lehtitilauksen**, jolloin lehti postitetaan painosta suoraan kotiin. Vuosikerran hinta kotimaahan on 20 euroa. Vuoden 2019 tilaukset jatkuvat automaattisesti vuonna 2020. (Lehteä ei siis lähetetä automaattisesti kaikkiin katolisiin koteihin, niin kuin tehtiin vuoteen 2018 asti.)

Lehtien ilmestymisestä ja mahdollisesti muista tärkeistä tapahtumista voi saada tiedon myös tilaamalla **Katolisen tiedotuskeskuksen** tiedotteen kotisivuiltamme katolinen.fi tai fides.katolinen.fi.

KATT

AVIOLIITTOKURSSI

Avioliittokurssi on tarkoitettu kaikille pariskunnille, jotka suunnittelevat naimisiinmenoa ensi vuoden aikana.

Kurssi alkaa tiistaina 14.1.2020 klo 19.00 Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan seurakuntasalissa.

Muut kurssin päivämäärät ovat

28.1., 11.2., 25.2., 10.3., 24.3., 14.4., 28.4.

Kurssille ei tarvitse ilmoittautua erikseen. Kurssi on avoin kaikille.
Lisätietoja saa soittamalla isä Jean Claudelle, 046 9552353

Tervetuloa!

Reträtt på tyska i St Henrik med pater Franz Richardt OFM

Reträtt på tyska ordnades i St Henriks församlingssal lördagen den 26 oktober under ledning av pater Franz Richardt OFM.

Temat denna gång var "Gästfrihet". Det är en stor glädje att för åttonde gången ha pater Franz hos oss. Han är känd och uppskattad som pastoralteolog, homiletiklärare och reträtthållare i Tyskland. Under många år har han även blivit känd för många nordbor som deltagit i teologiska studiedagar i Haus Ohrbeck.

Vi fick fördjupa oss i bibliska texter som alla var förankrade med gästfrihet. Tematiken är ytterst aktuell i dagens värld som präglas av invandring, flyttningar, internationella kontakter men också fördomar, hat, och utanförskap. Vi är alla gäster och främlingar i denna värld och vi är kallade att bemöta varandra med kärlek och gästfrihet i livet. Som Israels folk får vi också vandra mot vårt himmelska hemland där ingen är främling utan alla är hemma hos Gud.

Det blev också mycket diskussion kring tematiken och Luz Arlegui hade lagat en smaklig lunch åt oss så både det kroppsliga och andliga var i fullständig balans.

Mirjana Unterberg-Eienbröker som tillhör personalen vid Haus Ohrbeck var också med denna gång. Det var hennes första gång i Finland och som tur kunde pater Franz och Mirjana redan komma några dagar tidigare för att bekanta sig med stadens sevärdheter. Nästa år igen / Bis zum nächsten Mal wieder!

Marko Pitkäniemi OFS

Caritas-kuulumiset *Nytt-News*

Adventtikeräys 2019:

Ostaisitko lapsellesi ruokaa vai lääkkeitä?

Jordaniassa, jossa Caritas auttaa syyrialaisia pakolaisia, pienten lasten vanhemmat joutuvat tämän valinnan eteen. Yli puolella raskaana olevista pakolaisista ei ole pääsyä hoitoon eikä vastasyntyneiden lasten äideillä ole varaa viedä vauvaansa lääkäriin.

Caritaksella on Jordaniassa kymmenen terveyskeskusta, jotka auttavat kaikista haavoittuvimpia pakolaisia. Sinun avullasi Caritas voi tarjota heille elintärkeää hoitoa ja lääkkeitä.

Kiitos osallistumisestasi Caritaksen adventtikeräykseen!

Siunattua adventin aikaa toivottaen,

Larissa Franz-Koivisto
Suomen Caritaksen pääsihteeri

Esimerkkejä siitä, mitä lahjoituksesi saa aikaan:

- 13 eurolla voimme tarjota lääkärintarkastuksen naiselle ennen ja jälkeen synnytyksen
- 32 eurolla kroonisesti sairas ihminen saa elintärkeän lääkkeensä kuukaudeksi
- 260 eurolla ensisynnyttäjä synnyttää turvallisesti sairaalassa

Adventtikeräys
Advent collection
Adventsinsamling

Ostaisitko lapsellesi
RUOKAA VAI LÄÄKKEITÄ?

Syyrian sotaa Jordaniaan paenneet vanhemmat joutuvat tämän kysymyksen eteen. Caritaksen adventtikeräyksen tuotoilla tarjoamme välttämätöntä hoitoa ja lääkkeitä syyrialaisille pakolaisille Jordaniassa.

Donations for Caritas' Advent Collection will be used to give Syrian refugees in Jordan vital medical care and medication.

Intäkter från Caritas adventsinsamling används till nödvändig vård och medicin åt de syriska flyktningar i Jordanien.

FI73 8000 1270 1545 04
viite / ref.: 2231
Mobile Pay: 95959

Suomen Caritas Finland

Adventtikeräys 2019 / Adventsinsamling 2019 / Advent Collection 2019:

Danske Bank FI73 8000 1270 1545 04
Viite / Ref. 2231
Mobile Pay: 95959

Keräyslupa / Tillstånd för penninginsamling / Collection permit:
RA/2019/18 (2019-2022)

Ystävyyden kahvilan retki Helene Schjerfbeckin näyttelyyn Ateneumiin

Lähdemme katsomaan Helene Schjerfbeckin näyttelyä yhdessä toimintakeskus Trapesan ryhmän kanssa tiistaina 21.1. Tapaamme klo 15 Ateneumien pääovien sisäpuolella.

Ystävyyden kahvilan tapaamiset jatkuvat keväällä. Tarkemmista aikatauluista tiedotetaan Caritaksen kotisivuilla ja Facebook-sivulla.

Lämmin kiitos Caritaksen jouluruokakeräykseen osallistuneille!

Lahjoitusten tuotoilla jaoimme 69 ruokalahjakorttia vähävaraisille perheille ja talouksille. Lahjakortit jaettiin kirkkoherrojen valitsemille perheille.

Toivotamme kaikille siunattua joulun aikaa!

Caritaksen toimisto on suljettu 23.12.-6.1. Avaamme ovet taas 7.1.2020.

Lisätietoja / In English / på svenska: www.caritas.fi

KIRJOJA: Taivaan valoa ja naurun armoa

Amanda kustannus on julkaissut kaksi uutta kirjaa sopivasti joulun alla. Marjatta Jaanu-Schröderin *Maan tomua ja taivaan valoa*, sekä Elina Grönlundin *Nauru on armoa*. Kaksi hyvin erilaista kirjaa, toinen piirtää pitkän linjan ihmissuvun alkusynnystä tähän päivään, toinen on kokoelma ajatuksia, aforismeja ja tapahtumia sekä oman paikalliskirkon että maailmanlaajuisen yhteisön piiristä. Eräällä tavalla niiden voi katsoa täydentävän toisiaan. Molemmissa kulkee Jumala ja Jumalan ja ihmisen suhde punaisena lankana läpi vuosien, maanosien ja tapahtumien.

Kaikuja Raamatun alkukertomuksista on Marjatta Jaanu-Schröderin kirjan alaotsikko. Tämä kaiku kantaa aina nykypäivään saakka, ja antaa myös lukijalle uuden näkökulman sekä Raamatun tapahtumiin että tämän hetken maallisiin ongelmiin. Huomasin itse lukevani Raamattua laajemmin kuin ennen, huomasin näkeväni asioita, ihmisiä ja tapahtumia uudesta perspektiivistä. Raamattu ei ole vain kokoelma vanhoja tarinoita, myyttejä, kansanperinnettä ja jumaluskoa, se on Jumalan ja ihmisen yhteisen vaelluksen historiaa. Se jatkuu yhä, kaikkialla, missä ihmisen kaipaus synnyttää toivon, luottamuksen ja uskon siihen, että Jumala sittenkin on olemassa, kaikista vastaväitteistä huolimatta. Usko elää, vaikka sitä on yritetty ja yritetään edelleenkin juurruttaa pois ihmisen psyykestä. Jumala on läsnä kaikessa, mitä ihminen elämässään kokee, myös tapahtumissa, joita hän kuvittelee itse johtavansa. Jonakin päivänä jokainen meistä kohtaa Jumalan, kukin vuorollaan, kantaen mukanaan oman elämänsä ilot, surut ja murheet, väärinteot ja uhrautumiset. Kun vaellus päättyy, me uskomme kohtaavamme Jumalan, joka on seurannut meidän elämämme polkua rinnalla kulkien, näkymättömänä, ehkä huolettomasti sivuutettuna, mutta koko ajan läsnäolevana.

Elina Grönlund on Tampereen Pyhän Ristin seurakunnan jäsen ja birgittalaisoblaatti. Hänen viimeisin kirjansa on nimeltään *Nauru on armoa ja muita näkökulmia uskonelämään*. Se on kokoelma erilaisten ihmisten kertomuksia hauskoista tai vaikuttavista tapahtumista, tunnettujen henkilöiden ajatuksia, oman paikalliskirkon ja sen jäsenten kertomia kommelluksia. Äänessä ovat myös monet paavit ja piispat, kirjailijat ja runoilijat, sekä nykypäivän että menneisyyden tunnetut hahmot. Heidän ajatuksensa ja mietteensä kattavat hyvin laajan alan ja ulottuvat hyvin kauas, sekä menneisyyteen että tulevaisuuteen. Myös tämän kirjan aforismit ja lainaukset eri kirjailijoiden ajatuksista herättävät uteliaisuutta ja mielenkiintoa tutustua enemmänkin heidän ajatusmaailmaansa ja teoksiinsa. Kirjaa ei tarvitse lukea sivu sivulta, siitä voi poimia ajatuksia erilaisiin tilanteisiin, painaa mieleensä lohduttavia tai vaikuttavia asioita. Paavi Franciscuksen sanoin: Usko ei ole yksityisasia, täysin yksilökeskeinen käsitys tai henkilökohtainen mielipide. Se tulee kuulemisesta ja on tarkoitettu sanallisesti ilmaistavaksi ja muille jalostettavaksi.

Elina Grönlundilta on ilmestynyt aikaisemmin mm. kirjat *Valoisa vuori ja parantavia vesiä – nykyajan pyhiinvaelluksia*, sekä *Nunnan kaulat ja fransiskukset, katolinen keittokirja*. Molemmat ovat valitettavasti loppuunmyytyjä, mutta olisi toivottavaa, että niistä pystyttäisiin ottamaan uusi painos. Ne sisältävät runsaasti katolista kulttuurihistoriaa ja ajankuvaa, ja antavat edelleen lukijalle paljon ajateltavaa.

Tuula Luoma OP

Lisätietoa: www.amanda-kustannus.fi

Ilmoitukset

ACADEMICUM CATHOLICUMIN KEVÄÄN 2020 LUENNOT
ACADEMICUM CATHOLICUMS FÖRELÄSNINGAR VÅREN 2020

TO 23.1.
A mass in honor of Thomas Aquinas,
Birgitta & Ulf Ekman
Our journey to the Catholic faith

A rare opportunity to hear about Ekmans' journey to the Catholic Church as they come to visit from Sweden. The lecture will be held in English at Studium's Angelicum hall at 7pm (Ritarikatu 3 A, 2nd floor). Before the lecture there is a mass in honor of Thomas Aquinas at 6pm at Studium's chapel (3rd floor) in Finnish.

TO 26.3.
Vuosikokous
Munkki Serafim
Armenian pyhät – Grigor Narekilainen ja kansamurhan marttyyrit

Professori Serafim Seppälä saapuu kertomaan, miten ja miksi Armenian kirkko kanonisoi vuonna 2015 kansamurhan marttyyrit ja millainen hahmo on 900-luvun Grigor Narekilainen sekä miten nämä liittyvät toisiinsa. Luento järjestetään Pyhän Henrikin seurakuntasalissa klo 19. Ennen luentoa järjestetään AC:n vuosikokous klo 18, jonne kaikki jäsenet ovat tervetulleita.

TO 27.2.
Helmikuun luennosta ilmoitetaan myöhemmin.

TO 23.4.
Dosentti Anna Maria Viljanen
Romanit – näkyviä, mutta tuntemattomia

Kevään viimeisellä luennolla sukelletaan Suomen romanien historiaan ja romanikulttuuriin dosentti Anna Maria Viljasen johdolla. Luento järjestetään Pyhän Henrikin seurakuntasalissa klo 19.

Luentojen jälkeen on pieni kahvitarjoilu. Luennot ovat kaikille avoimia. Lämpimästi tervetuloa!
Efteråt bjuds det på kaffe. Föreläsningarna är öppna för alla. Varmt välkomna!

STUDIUM CATHOLICUM

TIETEIDEN YÖ 16.1.2020

Jeanne d'Arc: syyllinen, pyhä, Ranskan kansallinen sankari

17:30–18 : Br. Marie-Augustin Laurent-Huyghues-Beaufond (Studium Catholicum): St Joan of Arc, a national hero of the French Republic.

18:30–19 : Antti Nylén (esseisti): Jeanne d'Arc kirkon uhmaajana.

19:30–20 : Varatuomari Matti Norri: Aikakauden elämännäkemyksestä oikeudenkäyntipöytäkirjojen valossa.

20:30–21 : Dosentti Osmo Pekonen (Helsingin ja Jyväskylän yliopisto): Jeanne d'Arc ja Suomi.

Akvinolaispäivä – Aquinas Day 28.1.2020

Studium Catholicumin Angelicum salissa

18.00 : Paneelikeskustelu Tuomas Akvinolaisen juhlapäivän liturgisista vietoista – Panel discussion on the liturgical offices for the feast day of St Thomas Aquinas

20.00 : Tuomas Akvinolaisen päivän juhlallinen vesper (gregoriaanista laulua) – Solemn vespers for the feast of St Thomas Aquinas (gregorian chant)

Studium Catholicum
Ritarikatu 3A, 00170 HELSINKI
www.studium.fi

TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO
Caritas Seurakuntapalvelu - Helsinki
09 628 398
Mechelininkatu 32, Taivallahden kasarmirakennus
www.toolonhautaustoimisto.fi

Uutuuksia & ALE Katolisessa kirjakaupassa

- Uusi ORDO 2019-2020 kirkkovuoden lukukappaleet
- Uusia Joseph Ratzingerin kirjoja
- Uusia Lukupalvelus -kirjoja
- ALE-kirjoja – käy katsomassa!

katolinenkirjakauppa.net

Joululauluja seimen äärellä

Pyhän Henrikin katedraalissa

Tapaninpäivänä 26.12. klo 18.00

Tervetuloa!

Huom! Kaikkia ilmoittajia ja kirjoittajia pyydetään painokkaasti pitämään kiinni sivun 2 alalaidassa annetuista aineiston viimeisistä jättöpäivistä (deadline). Toimitus ei voi taata, että viimeisen jättöpäivän jälkeen toimitettuja muutoksia ehdittäisiin huomioida. Deadline on aina 10 päivää ennen lehden julkaisupäivää. FIDES

Hiippakunnan kuuria

Piispantalo: Rehbinderintie 21, 00150 Helsinki, 09-6877460, hiippakunta@katolinen.fi. • **Taloustoimisto:** 050-4621522 (ma-pe 11-15), ekonomi@katolinen.fi. • **Opetusosasto**: Kuusitie 6, 00270 Helsinki, 050-5440871, opetus@katolinen.fi. • ***Katolinen tiedotuskeskus:*** Pyhän Henrikin aukio 1 B, 00140 Helsinki, 09-6129470, info@katolinen.fi • **Julkaisuosasto:** katri.tenhunen@katolinen.fi • **Viestintäosasto:** marko.tervaportti@katolinen.fi. KATT-toimisto suljettu: 24.12.-1.1.

Keskukset

Suomen Caritas

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. 0400 911874. Sähköposti caritas@caritas.fi. Kotisivu www.caritas.fi. Toimisto on avoinna klo 9-17 maanantaista torstaihin ja perjantaisin klo 9-15.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3 b A, 00170 Helsinki. Puh. 09 612 06711, fax 09 61206710. Sähköposti: kirjasto@studium.fi • **Kirjasto** on avoinna maanantaina, tiistaina, keskiviikkona ja perjantaina 13-18, sekä torstaina 9.30-18 • **Messut** maanantaisin (englanniksi) ja perjantaisin (suomeksi) klo 12.00; tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin klo 7.30 • **Holy Mass** at 12.00 on Mondays (in English) and Fridays (in Finnish); at 7.30 a.m. on Tuesdays, Wednesdays and Thursdays (in English). • www.studium.fi.

Seurakunnat ja ohjelmat • Parishes and programs • 20.12.–26.1.

HELSINKI

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@katolinen.fi. Kotisivu henrik.katolinen.fi.

• La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.30 messu englanniksi, 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja, perhemessu tai 13.00 gregoriaaninen messu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu, ti ja to 7.30 messu. Ke 17.30 ruusukkorukous, pe 17.30 adoraatio. Ke, la 19.30 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja ma, ke, pe 17.30 sekä ennen sunnuntain messuja ja sopimuksen mukaan.
• *Sat. 17.40 Vespers, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Mass in English, 11.00 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in other languages, Family Mass or 13.00 Gregorian Mass, 18.00 Mass in Finnish. Mon., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish, Tues. and Thurs. 7.30 Mass in Finnish. Wed. 17.30 Rosary, Fri. 17.30 Adoration. Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sat. 17.00-17.45, Mon., Wed., Fri. 17.30, as well as before Masses on Sunday and by appointment.*

21.12. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
22.12. su adventin 4. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 12.30 messu italiaksi/Messa in italiano, 18.00 iltamessu
24.12. ti jouluaatto: 14.00 perhemessu, 16.00 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 24.00 jouluyön messu
25.12. ke Herran syntymä: 12.00 joulumessu, 13.00 messu Tapanilassa, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
26.12. to pyhä Stefanos: 11.00 messu, 18.00 joululauluja seimen äärellä
28.12. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
29.12. su pyhä perhe: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 16.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 18.00 iltamessu
1.1. ke pyhän Jumalansynnyttäjän Marian juhlapäivä: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa
5.1. su 2. joulun jälkeinen sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 13.00 gregoriaaninen messu, 16.30 messu espanjaksi/Santa Misa en Castellano, 18.00 iltamessu
6.1. ma Herran ilmestyminen: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 15.00-17.45 konsertti seurakuntasalissa, 18.00 iltamessu
7.1. ti 18.30 kirjallisuuspiiri
11.1. la 10.00-12.45 ensikommuunio-opetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
12.1. su Herran kaste: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 12.30 perhemessu, 18.00 iltamessu
13.1. ma 18.30 johdantokurssi
14.1. ti 19.00 avioliittokurssi
18.1. la 10.45-13.00 vahvistusopetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
19.1. su pyhä Henrik: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 15.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu
20.1. ma 18.30 jatkokurssi
25.1. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
26.1. su kirkkovuoden 3. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 12.30 messu italiaksi/Messa in italiano, 18.00 iltamessu

DIASPORA
Porvoo (ort. kirkko, Tattarinmalmi): 19.1. su 15.00
Tapanila (Veljestentie 6, Helsinki): su 11.15: 22.12., 25.12. Huom.! ke 13.00, 29.12., 1.1. Huom.! ke, 6.1. Huom.! ma, 12.1., 26.1., 2.2., 23.2., 8.3., 22.3., 5.4., 10.4. Huom.! pe 15.00, 12.4., 19.4., 3.5., 24.5., 7.6.

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@katolinen.fi. Kotisivu maria.katolinen.fi.

• La 9.30 messu suomeksi, 18.00 aattomessu suomeksi. Su 9.30 ruusukkorukous, 10.00 päämessu suomeksi, 11.30 (1. su ruotsi, 2. su perhemessu suomeksi, 3. su vietnami, 4. su perhemessu suomeksi, 5. su saksa), 13.00 messu englanniksi, 14.30 messu tagalogiksi (2. ja 4. su), 16.00 messu puolaksi, 17.30 ruusukkorukous englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, pe 8.00 messu suomeksi tai englanniksi. Ma, ti, ke, to, pe 17.15-17.50 adoraatio, 18.00 iltamessu. Rippitilaisuus ma, ti, ke, to, pe, la 16.45–17.05, su 9.30-9.50 ja 17.30–17.50. Seurakunnan kanslia avoinna sopimuksen mukaan.
• *Sat. 9.30 Mass in Finnish, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Rosary in Finnish, 10.00 High Mass in Finnish, 11.30 (1st Sun. Swedish, 2nd Sun. Family Mass in Finnish, 3rd Sun. Vietnamese, 4th Sun. Family Mass in Finnish, 5th Sun. German), 13.00 Mass in English, 14.30 Mass in Tagalog (2nd and 4th Sun.), 16.00 Mass in Polish, 17.30 Rosary in English, 18.00 Mass in English. Mon., Wed., Fri. 8.00 Mass in Finnish or English. Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 17.15-17.50 Adoration, 18.00 Mass in Finnish. Confessions Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri., Sat. 16.45-17.05, Sun. 9.30-9.50 and 17.30-17.50. Parish office open by appointment.*

22.12. su adventin 4. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 lastenmessu, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
24.12. ti jouluaatto: 14.00 perhemessu, 16.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 23.30 joululauluja, 24.00 jouluyön messu
25.12. ke Herran syntymä: 12.00 messu suomeksi, 16.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
26.12. to pyhä Stefanos: 10.00 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
29.12. su pyhä perhe: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 lastenmessu, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
1.1. ke pyhän Jumalansynnyttäjän Marian juhlapäivä (velvoittava juhlapyhä): 12.00 messu suomeksi, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
5.1. su 2. joulun jälkeinen sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
6.1. ma Herran ilmestyminen (velvoittava juhlapyhä): 9.30 joululauluja, 10.00 messu suomeksi, 11.30 lastenmessu,16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
12.1. su Herran kaste: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 lastenmessu, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
19.1 su pyhä Henrik: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
26.1. su kirkkovuoden 3. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 lastenmessu, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

DIASPORA
Espoo (Olarin kappeli, Kuunkehrä 4): 5.1., 2.2., 1.3., 5.4,. 3.5. su 16.00
Hyvinkää (Vanha kirkko, Uudenmaankatu 13): 28.12., 25.1., 22.2., 28.3., 25.4. la 16.00, 23.5. la Huom.! 17.00
Karjaa (Pyhän Katariinan kirkko, Lärkkullantie 26): 11.1., 8.2., 14.3., 4.4., 9.5. la 14.00
Nummi-Pusula (yksityinen kappeli, Sitarlantie 448): 21.12., 18.1., 15.2., 21.3., 18.4., 16.5. la 16.00

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@katolinen.fi. Kotisivu birgitta.katolinen.fi.

• Su 9.00 messu latinaksi, ruotsiksi tai suomeksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, kuukauden 1. su: 12.30 messu puolaksi, kuukauden 2. su: 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 iltamessu englanniksi. Ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.00 iltamessu. To 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.
• *Sun. 9.00 Mass in Latin, Swedish or Finnish, 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 1st Sunday of each month: 12.30 Mass in Polish, 2nd Sunday of each month: 12.30 Mass in Vietnamese, 18.00 Mass in English. Wed., Fri., Sat. 7.30 Mass in Finnish, Tues., Thurs. 18.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

21.12. la 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/mässa på Åland
22.12. su adventin 4. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
24.12. ti jouluaatto: 24.00 jouluyön messu
25.12. ke Herran syntymä: 10.30 joulumessu, 12.30 messu vietnamiksi, 16.00 messu Porissa, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
26.12. to pyhä Stefanos: 10.30 messu
29.12. su pyhä perhe: 9.00 messu suomeksi, 10.30 juhlamessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
31.12. ti 18.00 kiitosmessu vuoden päättyessä
1.1. ke pyhän Jumalansynnyttäjän Marian juhlapäivä: 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
5.1. su 2. joulun jälkeinen sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
6.1. ma Herran ilmestyminen: 10.30 messu ja perhejuhla
11.1. la 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/mässa på Åland
12.1. su Herran kaste: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
17.1. pe 18.00 messu Porissa
18.1. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu
19.1. su pyhä Henrik: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
25.1. la 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/mässa på Åland
26.1. su kirkkovuoden 3. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI 18.1. la 9.30

DIASPORA
Ahvenanmaa (ev.lut. kirkko, St. Mårtensgården, Hindersböle): 21.12., 11.1., 25.1. la 10.00
Eurajoki (ev.lut. kirkko, Kukkapolku 2): 22.12., 12.1., 26.1. su 15.00
Pori (ort. kirkko, Maantiekatu 46): 25.12. ke 16.00, 17.1. pe 18.00

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@katolinen.fi. Kotisivu olavi.katolinen.fi.

• Su 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi. Ma 18.00 messu, ti 7.00 messu sisarten kappelissa, 18.00 gregoriaaninen messu, ke 18.00 messu, to 18.00 adoraatio ja 18.30 messu, pe 7.00 messu sisarten kappelissa. La 10.00 messu (kerran kuussa perhemessu 12.15). Parannuksen sakramentti ma, ti, ke, to 17.30-17.55, la 9.30-10.55 ja su 10.00-10.25 tai sopimuksen mukaan.
• *Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass, 12.00 Mass in English. Mon. 18.00 Mass, Tues. 7.00 Mass in Sisters' Chapel, 18.00 Gregorian Mass, Wed. 18.00 Mass, Thurs. 18.00 Adoration and 18.30 Mass, Fri. 7.00 Mass in Sisters' Chapel. Sat. 10.00 Mass (Family Mass in Finnish once a month at 12.15). Confessions Mon., Tues., Wed., Thurs. 17.30-17.55, Sat. 9.30-10.55. and Sun. 10.00-10.25 or by appointment. For the latest updated program, see olavi.katolinen.fi.*

21.12. la 9.00 lauantaikurssin alkuhartaus, 12.30 perhemessu
22.12. su adventin 4. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
24.12. ti jouluaatto: 23.00 jouluyön messu
25.12. ke Herran syntymä: 11.00 juhlamessu
29.12. su pyhä perhe: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
1.1. ke pyhän Jumalansynnyttäjän Marian juhlapäivä: 11.00 messu
5.1. su 2. joulun jälkeinen sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
6.1. ma Herran ilmestyminen: 11.00 messu ja perhejuhla
12.1. su Herran kaste: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
19.1. su pyhä Henrik: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
26.1. su kirkkovuoden 3. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

LAUANTAIKURSSI 21.12. la 9.00

Mahdollisista poikkeuksista ja lisäyksistä ilmoitetaan seurakunnan verkkosivuilla ja ilmoitustaululla.

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280. Sähköposti risti@katolinen.fi. Kotisivu risti.katolinen.fi.

• Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 17.30 ruusukko englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ti, ke, pe 18.00, to 7.30 messu. Ke 17.40 vesper, pe 17.15 adoraatio. La messuaika vaihtelee. Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.
• *Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 17.30 Rosary in English, 18.00 Mass in English. Mon., Tues., Wed., Fri. 18.00, Thurs. 7.30 Mass. Wed. 17.40 Vespers, Fri. 17.15 Adoration. Sat. Mass time varies. Confessions every day half an hour before Mass or by appointment. Please check the bulletin board at the back of church for possible changes. Masses also in other cities. See the Mass schedule for diaspora below.*

Yhdistykset • Societies • Muut • Others

22.12. su adventin 4. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 15.00 messu puolaksi/ Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
24.12. ti jouluaatto: 17.00 messu vietnamiksi, 24.00 jouluyön messu
25.12. ke Herran syntymä: 10.30 messu suomeksi, 16.00 messu englanniksi/Mass in English (Huom.! aika/Note the time.)
26.12. to pyhä Stefanos: 10.30 messu suomeksi
29.12. su pyhä perhe: 10.30 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
1.1. ke pyhän Jumalansynnyttäjän Marian juhlapäivä: 10.30 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
5.1. su 2. joulun jälkeinen sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 12.30 messu tagalogiksi/ Mass in Tagalog, 18.00 messu englanniksi/ Mass in English
6.1. ma Herran ilmestyminen: 10.30 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
8.1. ke 18.00 iltamessu, 18.30 raamattupiiri
11.1. la 10.30 perhemessu, 11.00 lastenkerho
12.1. su Herran kaste: 10.30 messu suomeksi, 11.30 ensikommuunio-opetus, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
14.1. ti 18.00 messu Hervannassa
15.1. ke 18.00 iltamessu, 18.30 informaatiokurssi
18.1. la 12.00 messu arabiaksi
19.1. su pyhä Henrik: 10.30 messu suomeksi, 11.30 vahvistusopetus, 13.00 messu vietnamiksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
22.1. ke 18.00 iltamessu, 18.30 Usko & elämä -sarja
25.1. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu
26.1. su kirkkovuoden 3. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 15.00 messu puolaksi/ Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI 25.1., 15.2. la 9.50

SAKRAMENTTIOPETUS
- ensikommuunio: 12.1., 16.2. su 11.30
- vahvistuksen sakramentti: 19.1., 9.2. su 11.30

DIASPORA
Hämeenlinna (Huom.! seurakuntasali, Matti Alangon katu 11 A): 5.1., 2.2. su 15.00
Kokkola (ort. rukoushuone, Katariinankatu 3): 26.12. Huom.! to 16.00, 12.1., 9.2. su 16.00
Kristiinankaupunki (yksityiskodissa, lisätietoja seurakunnasta): -
Pietarsaari (Pyhän Mikaelin kappeli, Kappelintie 5): 22.12., 26.12., 12.1., 26.1., 9.2., 23.2. su 12.00
Seinäjoki (seurakuntasali, Lakeuden Risti, Ala-Kuljunkatu 1): 21.12., 25.1., 22.2. la 18.00
Vaasa (Jeesuksen pyhän sydämen kappeli, Rauhankatu 8 C 22): klo 16.00: su 22.12., 25.12. Huom.! ke 17.00, la 11.1., su 26.1., la 8.2., su 23.2.

KOUVOLA

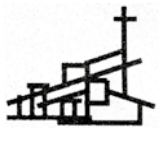

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola.
Puh. 05-5444 110. Sähköposti ursula@katolinen.fi. Kotisivu ursula.katolinen.fi.

• Su 11.00 (1., 2., 4. ja 5. su) tai 18.00 (3. su) päämessu. Ti, ke, to ja pe 18.00 iltamessu. Pe 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.
• *Sun. 11.00 Mass in Finnish (1st, 2nd, 4th and 5th Sun.) or 18.00 (3rd Sun.). Tues., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass in Finnish. Fri. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities.*

21.12. la 16.00 messu Lappeenrannassa
22.12. su adventin 4. sunnuntai: 10.00 rippi, 11.00 messu, 16.00 messu Lahdessa
24.12. ti jouluaatto: 24.00 jouluyön messu
25.12. ke Herran syntymä: 11.00 messu
26.12. to pyhä Stefanos: 11.00 messu
27.12. pe pyhä Johannes: 18.00 hiljainen messu (1962)
29.12. su pyhä perhe: 10.00 rippi, 11.00 messu
31.12. ti 18.00 kiitosmessu vuoden loppuessa
1.1. ke pyhän Jumalansynnyttäjän Marian juhlapäivä (velvoittava juhlapyhä): 11.00 messu
4.1. la 14.00 katekeesi Lahdessa (ensikommuunio), 15.00 katekeesi Lahdessa (vahvistus), 16.00 messu Lahdessa
5.1. su 2. joulun jälkeinen sunnuntai: 10.00 rippi, 11.00 messu
6.1. ma Herran ilmestyminen (velvoittava juhlapyhä): 18.00 messu
11.1. la 14.00 katekeesi Kotkassa (ensikommuunio), 15.00 katekeesi Kotkassa (vahvistus), 16.00 messu Kotkassa
12.1. su Herran kaste: 10.00 rippi, 11.00 messu
18.1. la 16.00 messu Lappeenrannassa
19.1. su pyhä Henrik: 10.00 rippi, 11.00 messu
26.1. su kirkkovuoden 3. sunnuntai: 10.00 rippi, 11.00 messu

DIASPORA
Lahti (ort. kirkko, Harjukatu 5): 22.12. su 16.00, 4.1. la 16.00
Kotka (ort. seurakuntakeskus, Kymenlaaksonkatu 2): 11.1. la 16.00
Lappeenranta (ort.kirkko, Kristiinankatu 3): 21.12., 18.1. la 16.00

KATEKEESI
Kouvola (seurakuntasali): -
Lahti (ort. kirkko, Harjukatu 5): 4.1. la 14.00 (ensikommuunio), 15.00 (vahvistuksen sakramentti)
Kotka (ort. seurakuntakeskus, Kymenlaaksonkatu 2): 11.1. la 14.00 (ensikommuunio), 15.00 (vahvistuksen sakramentti)
Lappeenranta (ort.kirkko, Kristiinankatu 3): 21.12. la 14.00

OULU

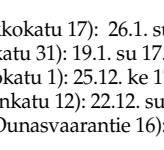

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh ja fax 08-347834. Sähköposti perhe@katolinen.fi. Kotisivu perhe.katolinen.fi

• Su 10.00 messu englanniksi, 11.15 päämessu. Ma, ti, ke, pe 17.00 iltamessu, to 17.00 adoraatio ja messu, la 11.30 messu ja Angelus. Ti, ke, la 18.00 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.30-18.30, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.
• *Sun. 10.00 Mass in English, 11.15 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 17.00 Mass in Finnish, Thurs. 17.00 Adoration and Mass, Sat. 11.30 Mass and Angelus. Tues., Wed., Sat. 18.00 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Fri. 17.30-18.30, half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora.)*

22.12. su adventin 4. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Raahessa
24.12. ti jouluaatto: 24.00 jouluyön messu
25.12. ke Herran syntymä: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
29.12. su pyhä perhe (seurakuntamme nimikkojuhla): 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu ja joulunäytelmä
31.12. ti 18.00 adoraatio ja kiitosmessu vuoden päättyessä
1.1. ke pyhän Jumalansynnyttäjän Marian juhlapäivä: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu
6.1. ma Herran ilmestyminen: 11.15 juhlamessu ja Itämaan tietäjien vierailu
12.1. su Herran kaste: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
19.1. su pyhä Henrik: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä
26.1. su kirkkovuoden 3. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Kajaanissa

DIASPORA
Kajaani (Kirkkokatu 17): 26.1. su 17.30
Kemi (Lehtokatu 31): 19.1. su 17.00
Tornio (Lukiokatu 1): 25.12. ke 17.00
Raahe (Brahenkatu 12): 22.12. su 17.00
Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): 12.1. su 17.30

KUOPIO

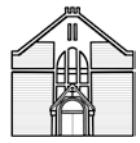

Pyhän Joosefin seurakunta

Lönnrotinkatu 24, 70500 Kuopio.
Puh. 044-3657142, 0449744608. Sähköposti joosef@katolinen.fi. Kotisivu joosef.katolinen.fi.

• Su 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, pe 18.00 messu. Pe 17.30 adoraatio. (Ei adoraatiota juhlapyhinä.) La 19.00 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika su 10.30-10.50 ja sopimuksen mukaan.
• *Sun. 11.00 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish. Fri 17.30 Adoration. (No Adoration on Feast Days.) Sat. 19.00 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sun. 10.30-10.50 and by appointment.*

21.12. la 11.00 messu karenniksi, 16.00 messu Mikkelissä, 20.00 nuortenilta Joensuussa
22.12. su adventin 4. sunnuntai: 9.30 rippi Joensuussa, 10.00 messu Joensuussa, 11.00 päämessu
24.12. ti jouluaatto: 24.00 jouluyön messu
25.12. ke Herran syntymä: 11.00 juhlamessu
27.12. pe Huom.! ei messua
28.12. la 20.00 nuortenilta Joensuussa
29.12. su pyhä perhe: 11.00 päämessu, 17.30 rippi Joensuussa, 18.00 messu Joensuussa
30.12. ma Huom.! ei messua
1.1. ke pyhän Jumalansynnyttäjän Marian juhlapäivä: 17.00 messu
4.1. la 20.00 nuortenilta Joensuussa
5.1. su 2. joulun jälkeinen sunnuntai: 9.30 rippi Joensuussa, 10.00 messu Joensuussa, 11.00 päämessu, 16.00 Itämaan tietäijen vierailu
6.1. ma 17.00 messu
11.1. la 13.00 messu Savonlinnassa, 20.00 nuortenilta Joensuussa
12.1. su Herran kaste: 9.30 rippi Joensuussa, 10.00 messu Joensuussa, 11.00 päämessu
13.1. ma 19.00 katekeesi Joensuussa
16.1. to 19.00 katekeesi Joensuussa
18.1. la 20.00 nuortenilta Joensuussa
19.1. su pyhä Henrik: 9.30 rippi Joensuussa, 10.00 messu Joensuussa, 11.00 päämessu
20.1. ma 19.00 katekeesi Joensuussa
23.1. to 19.00 katekeesi Joensuussa
25.1. la 16.00 messu Mikkelissä, 20.00 nuortenilta Joensuussa
26.1. su kirkkovuoden 3. sunnuntai: 9.30 rippi Joensuussa, 10.00 messu Joensuussa, 11.00 päämessu

DIASPORA
Mikkeli (Lähemäen seurakuntatalo, Paukkulantie 27): 21.12., 25.1. la 16.00
Savonlinna (Pikkukirkko, Olavinkatu 29): 11.1. la 13.00
Joensuu (Kaislakatu 6):
messu: joka sunnuntai klo 10.00, Huom.! 29.12. klo 18.00
nuortenilta: joka lauantai klo 20.00
Varkaus (lisätietoja seurakunnasta): -

Yhdistykset & yhteisöt

Academicum Catholicum

Kaikille avoimet ja ilmaiset luennot pidetään Studium Catholicumin tiloissa (Ritarikatu 3A, 3. krs) torstai-iltaisin klo 19.00. Ovet avautuvat klo 18.30, ja luentojen jälkeen on pieni kahvitarjoilu. Sydämellisesti tervetuloa! • Föreläsningarna hålls på Studium Catholicum (Riddaregaran 3A, 3. vån.), på torsdagskvällar kl 19. Dörrarna öppnas kl 18:30. De kostnadsfria föreläsningarna är öppna för alla intresserade och efteråt bjuds det på kaffe. Varmt välkomna!

Birgittalaisoblaatit

Birgittalaisoblaatit – luostarisääntökunnan maallikkojen ryhmä Turussa. Kotisivut: www.kolumbus.fi/birgitta.turku/oblaatit. Birgittalaisoblaatit kokoontuvat noin kerran kuukaudessa Turun birgittalaisluostarissa moderaattorin, isä Toan Tri Nguyenin ja ylisisaren äiti M. Bernabé O.Sss:n johdolla. Yhteyshenkilö: Raija Markkula, e-mail: raija.markkula7@gmail.com, puhelin: 040 578 3024

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass or Adoration in Latin and English in St. Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18.00: **14.1., 28.1., 11.2.** • Afterwards, a nice get-together. Many other activities as well. More information: cschelsinki.wordpress.com.

Fransiskaanimaallikot – OFS

Ordo Franciscanus Saecularis • Kevät 2020 – 72. toimintavuosi • Ohjelmalliset kokoukset tiistaisin, kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa. • **Kevään 2020 ohjelma: • 14.1.** Pyhä Padre Pio – pappi ja mystikko /Marko Pitkäniemi OFS • **11.2.** Kohilan kristillinen koulu /Liisa Kärkkäinen OFS • **10.3.** Ristin tie San Damianon krusifiksissa/ Hanna Olin OFS • **12.5.** Unkarin pyhä Elisabet / Marjatta Tarkoma OFS • Kokouksen jälkeen mahdollisuus iltamessuun klo 18 • Vastuuhenkilö: Marko Pitkäniemi OFS, puh. 046 6175314, sp: marko.pitkaniemi@katolinen.fi • Kotisivut: fransiskaanimaallikot.blogspot.fi.

Gregorius-yhdistys

Societas Sancti Gregorii Magni • Kotisivu gregoriusyhdistys.wordpress.com. • Puheenjohtaja Marko Tervaportti, mtervaportti@gmail.com. Moderaattori Anders Hamberg. • Messuista ilmoitetaan yhdistyksen Facebook-sivulla, jota kaikki pääsevät lukemaan: fb.me/gregoriusyhdistys.

Jeesuksen pyhän sydämen maallikot – SCJ

Moderaattori Peter Gebara SCJ. Puheenjohtaja Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsinki: yhdyshenkilö Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsingin kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen. • Tampere: Yhdyshenkilö Sinikka Meurman, gsm 040-4197077, E-mail sinikka.meurman@gmail.com • Turku: Yhdyshenkilö Hilkka Bernard, gsm 040-5243676, E-mail hilkka.bernard@hotmail.com

Jatkokurssi eli katolisen elämän täydennyskurssi

Maanantaisin klo 18.30 Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan seurakuntasalissa • **20.1.** veli Marie-Augustin ja vanhat kirkkoisät. • **17.2.** Alpo Penttinen ja paavius - mitä se oikein on? • **16.3.** isä Tri ja päivien hierarkia - muistopäivät, juhlat, juhlapyhät, erityiset juhlat - miksi? • **27.4.** varmistamatta • **25.5.** varmistamatta • Tervetuloa kaikki uudet ja vanhat katolilaiset ja muut kiinnostuneet!

Karmeliittamaallikot – OCDS

Ordo Carmelitarum Discalceatorum Saecularis • Vastuuhenkilö Heidi Tuorila-Kahanpää OCDS, gsm 050-3410248, email kahanpaa@ulc.jyu.fi. Postitusosoite Sepeteuksent. 19 B 00760 Helsinki. • www.sites.google.com/site/karmeliittamaallikot.

Kirjallisuuspiiri

maanantaisin Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan seurakuntasalissa. Kevään päivät ja kirjat ovat seuraavat: • **2.1.** klo 18: Heather Morris: Auschwitzin tatuoija. Miten kauheasta aiheesta voi kirjoittaa kauniisti. Huom. torstaina! • **3.2. k**lo 18: Olga Tokarczuk: Päivän talo, yön talo. Puolan arvostetuimpia kirjailijoita, joka sai vuoden 2018 Nobelin kirjallisuuspalkinnon. • **2.3.** kirjavalinta auki. • **30.3. k**irjavalinta auki. • **11.5.** kirjavalinta auki. • Kaikki kirjojen ystävät, tervetuloa!

Maallikkodominikaanit – OP

Laici ordinis praedicatorum • Vastuuhenkilö: Pertti Ylinen OP, perttiy60@gmail.com, puh. 050 3042419. Kotisivu: maallikkodominikaanit.blogspot.fi.

Maria-klubi

Maria-klubi kokoontuu kuukauden 1. keskiviikkona pyhän Marian kirkolla. Ensin on messu klo 14.00 ja sen jälkeen kahvit ja ohjelmaa srk-salissa.

Marian legioona

kokoontuu joka perjantai Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen noin klo 19. • Legion of Mary meets every Friday at St. Mary's parish hall after the Mass and adoration, ca. at 19:00.

Seniorit

Tiistaina **21.1.2020** messu Pyhän Henrikin katedraalissa kello 14.00 ja sen jälkeen kahvitilaisuus seurakuntasalissa. Tervetuloa.

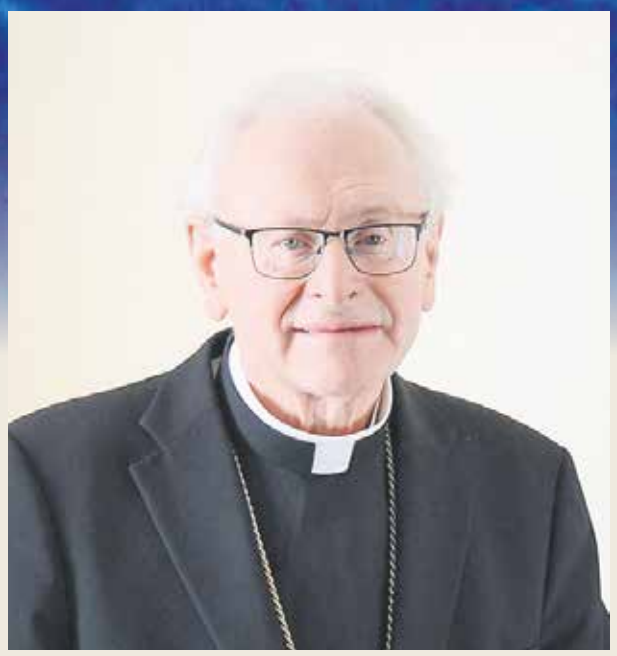

Hyvät hiippakuntalaiset, hyvät ystävät,

”KRISTUS SYNTYY – KIITTÄKÄÄ!” Tässä on varsinainen ja syvällisin joulun sanoma. Me emme ”tee” joulua, vaan me vastaanotamme joulun lahjan, ihmiseksi tulleen Jumalan pojan, Vapahtajan, Jeesuksen. Kiittäkää!

Iloitsen siitä, että huolimatta eläkkeellä olostani saan emerituspiispana viettää Pyhän Henrikin katedraalissa jouluyön messua ja Pyhän Marian kirkossa joulupäivän päämessua. Olen iloinen siitä, että puutteinenikin olen voinut palvella hiippakuntaa kymmeniä vuosia. Voin vielä suhteellisen hyvin ja pystyn siksi auttamaan siellä täällä seurakunnissa. Tapaturma vuosi sitten ja ikä ovat tuoneet mukanaan väsymystä, niin etten enää kuitenkaan selviytyisi piispan viran vastuun kantamisesta. En ole kuitenkaan vetäytynyt kokonaan hiippakunnasta, vaan toimin voimieni mukaan siellä missä tarvitaan.

Odotamme hiippakuntaan uutta piispaa. Hänen puolestaan voimme jo nyt rukoilla, tietämättä hänen henkilöllisyyttään. Yksi seuraus uuden piispan tulemisesta on minun kohdallani erityisesti se, että muutan tammikuussa piispantalosta omaan asuntoon Helsingin Töölöön. Piispantalo on liian pieni kahdelle piispalle, varsinkin kun se on täynnä työtiloja. Vähitellen olen luopunut monista tehtävistä ja muuton vuoksi myös monista esineistä. Luopuminen ei ole helppoa, mutta se tuo mukanaan myös huojennusta.

En ole näinä päivinä kirjoittanut ainuttakaan joulukorttia. Ehkä tämä tervehdykseni Fideksessä korvaa kaikki henkilökohtaiset toivotukset. Sinulle ja Teille – hyvät lukijat – missä tilanteessa lienettekin, toivotan sydämestäni siunattua, rauhallista joulua ja joulun iloa!

+ Teemu Sippo SCJ
Helsingin emerituspiispa

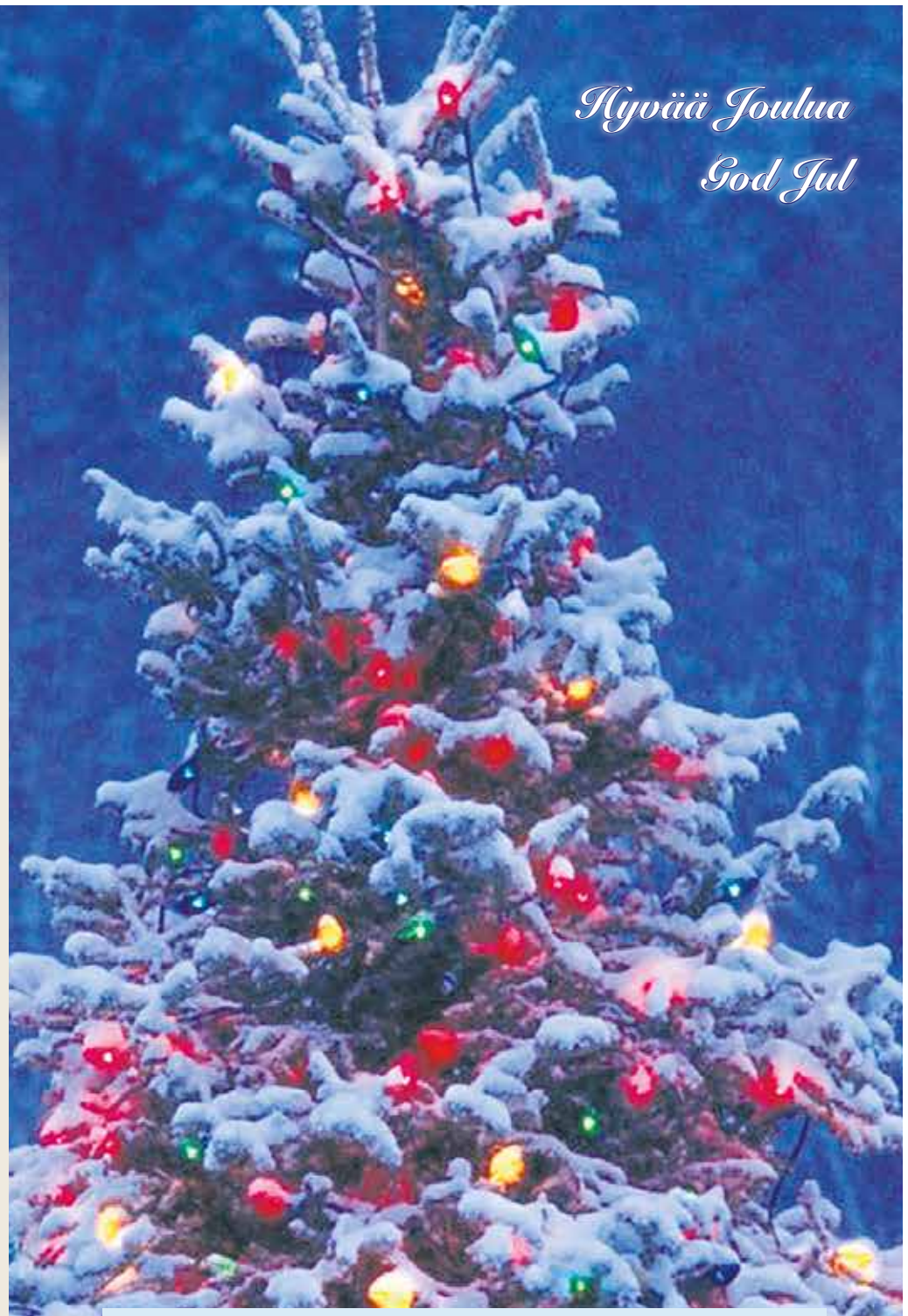

Jumala tahtoo antaa tämän sinulle!

Hän ilmestyy pienenä lapsena.
Ota hänet käsivarsillesi.
Heikkoudessa ja hauraudessa on kätkettynä
hänen voimansa, joka luo uutta
ja muuttaa kaiken - sinunkin elämäsi.
Hän tahtoo syntyä sinun sydämessäsi.

Rauhaisaa joulun juhla-aikaa!
Jumalan siunausta uudelle elämälle vuonna 2020!

Jeesuksen pikkusisaret